

Akt nr:

O-E1a-0095

AU$O-E1a-0095

181

0 2★6095

KONTRAKT.

19160

Kungl. Lantbruksstyrelsen
Den 25 OKT. 1927

Sedan Kungl. Maj:t den 27 juni 1927 för upptagande av vattenavlopp genom ägor till hemmanen Edsten, Flyg m.fl. i Kville socken av

GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör C.B.Carlson vid syneförrättning år 1925 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, än även beviljat *dels* ***lån*** med tiotusenniohundraåttio /10.980/ kronor att utgå från ***statens avdikningslånefond*** och *dels* ***statsbidrag*** utan återbetalningsskyldighet med femtusentvåhundrasextio /5.260/ kronor att utgå från ***statens avdikningsanslag,*** havd undertecknade, som av vederbörande intressenter enligt företett protokoll utsetts till styrelse ~~förtroendeman~~ för företaget, _____ med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ~~jag~~ vi för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar åtage och förbinde ~~mig~~ oss.

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fastställda arbetsplanen med de ändringar däri, varom vederbörande myndighet må efter framställning besluta,

att fullborda arbetet senast den 1 september 1930,

10. 1926 1000.

2½2/27

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta oss ~~mig~~ Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, uppvisa den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse, utan därtill erhållet vederbörligt tillstånd, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid, och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning, samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Lerstan den 22 sept. 1927.

Anders Johansson ägare till 13/35 mtl Lerstan
Oscar Larsson " " 1/2 " "
Ernst Christensson " 1/4 " "
Leander Andreasson ägare " 3/16 " Ödsmål
Olof Falk " " 41/64 " "

Att Anders Johansson, Oskar Larsson och Ernst Christensson Lerstan samt Leander Andreasson och Olof Falk Ödsmål

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Annie Andersson — Olof Wahlberg

Adress Fjäubacka — Adress Fjällbacka

Med stöd av Kungl. brevet den 27 juni 1927 ***antager Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta kontrakt.***

Stockholm den 28 oktober ***1927***.

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

LANTBRUKSNÄMNDEN I
GÖTEBORG o. BOHUS LÄN
Ink. den 13/11 1957 Nr. JS 370/57
Besv. den / 19.... Nr.

A.M. 69/1953.
S.M. 1/1954.
B.& U.M. 2/1957.

Dom A 56/1957.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

dels i mål angående anmälan om upptagande av frågor om ersättning i samband med verkställt företag för torrläggning av det s.k. Sumpanområdet inom Fjällbacka municipalsamhälle i Kville socken av Göteborgs och Bohus län, dels i stämningsmål angående åtgärder till förhindrande av vattenförorening genom kloakvatten från fastigheter inom Sumpanområdet m.m., dels ock besvärsmål angående fördelning av underhållskostnader för avlopp genom ägor, tillhörande Edsten, Flig, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken; meddelad i Vänersborg den 14 oktober 1957.

I. A.M. 69/1953 (Ålebäcken II).

A. Anmälande: Hemmansägarna Ivar Karlsson och Ernst

Utan avgift.

Lantbruksnämnden i Göteborgs och Bohus län.

Christensson, Lersten, Fjällbacka.

Motpart: Fjällbacka municipalsamhälle såsom innehavare av tillstånd till företag för torrläggning av Sumpanområdet.

B. Anmälande: Samhället.

Motpart: Torrläggningsföretaget för upptagande av vattenavlopp genom ägor till hemmanen Edsten, Flyg (eller Flig), Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken.

II. S.M. 1/1954 (Ålebäcken III).

Kärande: Christensson.

Svarande: Samhället.

III. B.& U.M. 2/1957 (Ålebäcken IV).

Klagande: Christensson och Ivar Karlsson ävensom Erik Larsson i Lersten, Fjällbacka, samt Lennart Leander eller Leandersson och Hakon Andersson i Norra Ödsmål, Fjällbacka.

Motpart: Samhället.

Ombud:

för Ivar Karlsson och Christensson i I. - III. jämte övriga klagande i III. samt för torrläggningsföretaget under I. B.: Advokaten Gösta Hasslehed, Uddevalla;

för samhället i I. - III.: Advokaten Rolf Gillblad, Uddevalla, med kaptenen Knut Norén, Danska vägen 94, Göteborg Ö, såsom tekniskt biträde.

Ålebäcken, som på sin nedre sträcka rinner i en dalgång öster och sydost om Fjällbacka, utmynnar i havet i Jordfjordens inre del. I bäckens nedre sträckning har grävning verkställts för två torrläggningsföretag enligt vad som av det följande framgår.

Det ena företaget grundar sig på ett vid syneförrättning enligt vattenlagen den 24 mars 1925 av förrättningsmannen, lantbruksingenjören C.B. Carlson, med gode män avgivet utlåtande angående upptagande av vattenavlopp genom ägor, hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, i vilket utlåtande vattendomstolen genom lagakraftvunnen dom den 21 juli 1926 (i mål B.& U.M. 4/1925) gjort ändring allenast beträffande vissa ersättningsfrågor m.m., som sakna betydelse i förevarande sammanhang. Detta företag, som i det följande benämnes 1925 års företag, omfattade dels uppgrävning av bäcken på en sträcka av något mer

än 2,5 km uppåt från ett fall inom Edstens ägor, dels ock upptagande av ett sidodike (B - D), det s.k. B-diket - inom hemmanet Ödsmål - utmynnande i bäcken omedelbart nedströms allmänna vägen Fjällbacka-Kville (punkten B) ungefär 2 km från företagets nedströmsslutpunkt (punkten A; slutpunkten uppströms betecknas med C).

Till det andra företaget har tillstånd givits genom vattendomstolens dom den 2 maj 1950 (A 25/1950 i mål A.M. 8/1950), som av Vattenöverdomstolen genom lagakraftvunnen dom den 25 juni 1951 fastställts, såvitt talan däremot fullföljts. Detta företag, i det följande benämnt 1950 års företag, innebar uppgrävning av bäcken - till större dimensioner än de för 1925 års företag fastställda - nedströms den punkt, där B-diket utmynnar i bäcken, på en sträcka av 1150 m därifrån.

Medgivandet till 1950 års företag lämnades Fjällbacka municipalsamhälle för ytterligare torrläggning av det s.k. Sumpanområdet till förbättrande av funktionen hos samhällets kloakledningsnät. Härom må följande anföras ur vattendomstolens dom A 25/1950: Sumpanområdet vore ett område av Fjäll-

backa municipalsamhälle, som vore beläget vid infartsvägarna i samhällets östra del, och vore genom en vattendelare i väster och norr skilt från det övriga samhället. Områdets naturliga dränering skedde därför icke närmaste väg västerut till havet utan österut till Ålebäcken. - Sumpanområdet hade delvis bebyggts, och frågan om avledande av avloppsvatten från området hade varit föremål för utredning vid syneförrättning av kaptenen Tor Sillén med biträde av gode män. Sedan besvär anförts över synemännens den 3 mars 1930 avgivna utlåtande samt vattendomstolen den 23 mars 1931 meddelat dom med anledning av besvären (i mål B.& U.M. 4/1930), varvid målet återförvisats till förrättningsmannen, ha synemännen efter fortsatt handläggning av målet den 16 juni 1931 meddelat förnyat utlåtande. Detta företag avsåge avledande av spillvatten - dock ej från vattenklosettanläggningar - från sex fastigheter inom Sumpanområdet till Ålebäcken vid den punkt, där den närmast nedströms landsvägen Kville-Fjällbacka befintliga ägovägen korsade bäcken. I närheten av B-dikets uppströmsända skulle anordnas en reningsbrunn, varigenom avloppsvattnet skulle passera. Företaget, som enligt utlåtandet skulle vara

fullbordat senast ett år och tre månader efter det utlåtandet vunnit laga kraft, syntes icke ha genomförts. Emellertid hade i närheten av B-dikets början en Hoffmansbrunn kommit till utförande, enligt uppgift genom Kville kommuns försorg år 1933 eller 1934. - I ett i målet av samhället åberopat yttrande av kaptenen Norén hade anförts bl.a. följande: Enär Hoffmanbrunnen icke fungerat tillfredsställande och då spillvatten från vattenklosetter icke fått utsläppas i Ålebäcken, hade så småningom flera olika förslag till avledande av spillvattnet från Sumpanområdet undersökts. Under åren 1942-1944 hade slutligen utförts en anläggning, vari avloppsledningsnätet anordnats för pumpning av spillvatten och i ledningen inkommande grundvatten till en gravitationsledning med avlopp åt havet. Allt regnvatten inom det östra området av samhället skulle avledas till Ålebäcken genom öppna diken och redan nedlagda avloppsledningar. Vid nederbördstillfällen hade avsevärda vattenmängder inträngt i det nya ledningssystemet, så att det kunnat dröja flera dagar, innan detsamma länsats. Lågt liggande källargolv inom området hade vid särskilt häftig nederbörd upprepade gånger satts under vat-

ten. Förslag till förbättring av avloppsförhållandena hade därför uppgjorts enligt flera alternativ, bl.a. två alternativ, som upptagits i ett i målet av kaptenen Norén framlagt förslag.

Vidare må nämnas, dels att tillståndet till 1950 års företag avsåg alternativ 2 i sistnämnda förslag, dels ock att underhållet av 1925 års företag varit eftersatt vid tidpunkten för domen A 25/1950.

Sistnämnda dom innehåller i anledning av uppkommen fråga om uppskov i då förevarande mål följande: 1925 års torrläggningssamfällighet vore jämlikt 7 kap. 34 § första stycket och 37 § första stycket vattenlagen gentemot samhället, vars rätt vore beroende därav, skyldig att till/de dimensioner, som vore vederbörligen fastställda för företaget, underhålla bl.a. den sträcka av Ålebäcken, om vars fördjupning och utvidgning samhället sökt tillstånd. Huruvida för behörigt underhåll erforderlig rensning föranletts av samhället eller annan genom utsläppande av kloakvatten upptoge vattendomstolen icke till bedömande i dåvarande ordning.

I sist berörda dom lämnades bl.a. följande föreskrifter:

Vidkommande grävningsmassorna förordnade vattendomstolen, att de massor, som erhölles från rensning av bäcksträckan i fråga till de för 1925 års företag fastställda dimensionerna, finge uppläggas vid sidorna av bäcken enligt de i synemännens utlåtande rörande företaget den 24 mars 1925 givna föreskrifterna, varemot de massor, som erhölles från den genom domen lovgivna dimensionsökningen av bäcken, endast tillfälligtvis finge uppläggas utmed bäcken och skulle snarast möjligt bortföras eller, om så kunde överenskommas med vederbörande markägare, på lämpligt sätt utspridas på marken. - Samhället berättigades att, sedan 1950 års företag genomförts, för framtiden underhålla ifrågakomna sträcka av bäcken till de för företaget fastställda dimensionerna. Därvid finge rensningsmassorna utan särskild ersättning på lämpligt sätt uppläggas utmed bäcken. Rensningarna skulle dock verkställas å sådan tid, att skada på växande gröda i möjligaste mån undvekes. - Det vore samhället obetaget att söka syneförrättning jämlikt 10 kap. 32 § 1 mom. vattenlagen för bestämmande av vederbörande parters delaktighet i det framtida underhållet av företaget, varvid samhället dock under alla förhållanden skul-

le ansvara för underhållet under en tid av fem år efter företagets utförande. - För det fall, att vid utförande av 1950 års företag bäcken skulle å grävningssträckan ha mindre dimensioner än de för 1925 års företag fastställda, finge samhället av torrläggningssamfälligheten för sistnämnda företag efter arbetenas verkställande utfå en i förhållande till massornas volym bestämd andel av kostnaden för grävningsarbetet i sin helhet. Därest överenskommelse ej kunde träffas rörande storleken av nämnda andel, ville vattendomstolen upptaga frågan till avgörande efter av part gjord anmälan, som borde vara vattenrättsdomaren tillhanda inom ett år efter det då grävningsarbetet slutförts. Det stode emellertid torrläggningssamfälligheten öppet att i särskild ordning få prövat, huruvida annan än samfälligheten hade att stå för den kostnadsandel, som sålunda i förstahand åvilade samfälligheten. - I brist på åsämjande mellan parterna ville vattendomstolen vidare efter utförande av 1950 års företag dels bestämma ersättning för den mark, som genom bäckens utvidgning tagits i anspråk, dels ock i övrigt för skada och intrång, som under arbetstiden kunde ha förorsakats på växande gröda, genom

ras eller dylikt. Anmälan därutinnan borde av part göras hos vattenrättsdomaren inom ett år efter det företaget fullbordats.

1950 års företag har slutbesiktigats den 13 oktober 1952. Vissa då anmärkta, erforderliga, smärre kompletteringar ha varit avhjälpta den 29 december 1952.

I. A.

a. Ivar Karlssons talan.

I anmälan, som inkommit till vattendomstolen den 8 oktober 1953, har Ivar Karlsson anfört följande: Han ägde fastigheterna Lersten Uppegård 2^5, 2^6 och 2^7. Av dessa fastigheter hade tillhopa 333 m^2 vid utförande av 1950 års företag tagits i anspråk för Ålebäckens breddning. Därtill komme, att en areal av 207 m^2 vid bäckens stränder rasat. På ett område om cirka 3.500 m^2 på Karlssons åkrar hade grävningsmassor upplagts, varigenom ingen skörd erhållits på detta område. Genom fördjupningen av Ålebäcken hade det blivit nödvändigt att för djurens skull uppsätta stängsel utmed bäcken. Vid flera tillfällen hade det visat sig, att betande djur fallit ned i bäcken och icke kunnat taga sig upp igen utan

hjälp. Karlssons ersättningsanspråk vore för 540 m^2 bortgrävd och nedrasad mark à 3 kr/m^2 1.620 kr samt för förlorad skörd till följd av upplag på 3.500 m^2 åkermark 550 kr eller sammanlagt 2.170 kr.

Under åberopande av det sagda har Ivar Karlsson i sin anmälan yrkat, att samhället måtte förpliktas

1. att till honom genast utgiva 2.170 kr jämte 5 % ränta därå från den 13 oktober 1952 samt

2. att bekosta uppsättande och framtida underhåll av stängsel utmed Ålebäcken på hans mark.

Sedermera har Ivar Karlsson dels funnit, att på grund av felräkning arealen av den mark, som tagits i anspråk vid bäckens breddning, blivit angiven 10 m^2 för liten, varför ersättningsanspråket för bortgrävd och nedrasad mark ökades med 30 kr, dels yrkat ersättning för ytterligare ett område om 35 m^2, som rasat år 1955, jämte ersättning för därigenom uppkommet intrång på grund av försvårad brukning, dels ock preciserat yrkandet under 2 härovan, såvitt det avser framtida underhållet av stängsel, till 40 kr/år.

Ivar Karlsson har fordrat ersättning för rättegångs-

kostnader.

b. Christenssons talan.

I anmälan, som inkommit till vattendomstolen den 8 oktober 1953, har Christensson anfört följande: Han ägde fastigheten Lersten Uppegård 2^2. Av denna fastighet hade 162 m^2 vid utförande av 1950 års företag tagits i anspråk för Ålebäckens breddning. På en areal av 103 m^2 av detta område hade Christensson sått höstvete och på 43 m^2 havre. På ett område om 838,5 m^2, där Christensson sått höstvete, och ett område om 670 m^2, där han sått havre, hade under arbetet upplagts grävningsmassor, så att all skörd på dessa områden uteblivit. Christenssons ersättningsanspråk vore 486 kr för 162 m^2 bortgrävd mark à 3 kr, 235 kr för förlust av veteskörd på 941,5 m^2 samt 85 kr för förlust av havreskörd på 713 m^2 eller tillsammans 806 kr.

Under åberopande av det sagda har Christensson i sin anmälan yrkat, att samhället måtte förpliktas att till honom genast utgiva nämnda belopp, 806 kr, jämte 5 % ränta därå från den 13 oktober 1952.

Sedermera har Christensson återtagit yrkandet, såvitt

angår skördeförlust på 43 m^2, som åtgått för Ålebäckens breddning, varjämte han uppgivit, att han på ovan angivna område om 670 m^2 avsett att så, men ej sått, havre.

Christensson har fordrat ersättning för rättegångskostnader.

I. B.

I anmälan, som inkommit till vattendomstolen den 9 oktober 1953, har samhället, under åberopande av en utredning den 12 februari 1953 av Norén, yrkat, att vattendomstolen måtte förplikta 1925 års företag att till samhället utgiva ersättning med 7.435 kr 85 öre - varav 4.800 kr för kostnader för rensningarna till de för detta företag fastställda dimensionerna samt 2.635 kr 85 öre för andel i omkostnader för utsättningar m.m. - jämte 5 % ränta därå från dagen för "ansökningens delgivning" till dess betalning skedde.

Ränteyrkandet har senare bestämts att avse ränta från den 1 februari 1954.

Därjämte har samhället begärt ersättning för rättegångskostnader.

II.

Christensson har i ansökan om stämning å samhället, vilken ansökan ingivits till vattendomstolen den 5 januari 1954, anfört bl.a. följande: Det kloakledningsföretag, varom - såsom förut sagts - Sillén jämte gode män meddelat slutligt utlåtande den 16 juni 1931 hade aldrig genomförts. Genom Kvilles kommuns försorg hade emellertid år 1933 en Hoffmanbrunn anordnats i närheten av B-dikets början, och samhället hade låtit anordna ett avloppssystem, bestående av ledningar utav lergodsrör med utlopp ej i Ålebäcken utan i B-diket. Avloppsvattnet hade därefter fått rinna i det öppna B-diket fram till Ålebäcken. På detta sätt ordnades avloppet för icke endast de sex i Silléns utlåtande angivna fastigheterna utan för samtliga fastigheter inom Sumpanområdet, vid tiden för förevarande stämningsansökan ett trettiotal. Även spillvatten från vattenklosettanläggningarna utsläpptes i detta avlopp. Därigenom hade avsevärda sanitära olägenheter för ägarna av fastigheterna utmed B-diket och Ålebäcken uppkommit. Såväl detta dike som Ålebäcken hade blivit kraftigt tillslammade, och slammet hade gynnat vegetationen i diket och bäcken.

Vattnet i diket och bäcken hade blivit otjänligt som dricksvatten för betande djur, och gräset närmast bäcken hade blivit odugligt till kreatursföda. Kor, som druckit av vattnet, hade blivit sjuka. Det hade blivit nödvändigt att uppsätta stängsel på ömse sidor om bäcken och diket, varifrån på grund av kloakslammet uppkommit en vidrig stank. - Sedan markägarna utmed B-diket och Ålebäcken hos länsstyrelsen begärt, att samhället skulle förbjudas utsläppa orenlighet i B-diket, och sedan hälsovårdsmyndigheterna anmärkt på avloppsanordningarna, hade samhället under åren 1942-1944 utfört förut nämnda avloppsanläggning för Sumpanområdet med pumpning av spillvattnet till havet. Det nya avloppssystemet hade emellertid icke fungerat tillfredsställande, utan kloakvattnet runne fortfarande i stor utsträckning till B-diket och Ålebäcken. Ett flertal fastigheter inom Sumpanområdet vore icke tillkopplade nämnda avloppssystem utan hade sitt avlopp genom Hoffmanbrunnen till B-diket och Ålebäcken. Även efter genomförandet av 1950 års företag avleddes spillvatten - även från vattenklosettanläggningar - från fastigheterna inom Sumpanområdet genom B-diket och Ålebäcken.-

Ålebäcken flöte genom Christenssons fastighet Lersten Uppegård 2^2, och han hade lidit skada genom att bäckens vatten förorenats av kloakvatten från fastigheterna inom Sumpanområdet. För att hindra djuren från att dricka av det starkt förorenade bäckvattnet hade Christensson varit nödsakad att hålla stängsel utmed bäcken och att bortforsla de genom kloakslammet förorenade rensningsmassorna från bäcken. Vidare hade på grund av det förorenade slammet gräset på bäckslänterna och närmast intill bäcken icke kunnat användas till kreatursfoder. - Christenssons ersättningsanspråk vore 400 kr för uppsättande och underhåll dittills av stängsel utmed Ålebäcken och B-diket, 500 kr för bortforsling av rensningsmassor och 300 kr för förlust av grässkörd eller sammanlagt 1.200 kr.

Under åberopande av det sagda har Christensson i stämningsansökningen yrkat, att samhället måtte förpliktas,

1. att vidtaga erforderliga åtgärder till förhindrande av att vattnet i B-diket och Ålebäcken förorenades genom kloakvatten från fastigheterna inom Sumpanområdet;

2. att till Christensson utgiva ersättning med ovannämn-

da belopp, 1.200 kr, jämte 5 % ränta därå från delgivningsdagen; samt

3. att bekosta framtida underhåll av stängsel utmed bäcken på Christenssons mark, intill dess erforderliga åtgärder vidtagits till motverkande av förorening.

Stämningen i målet delgavs samhället den 8 januari 1954.

Sedermera har Christensson förklarat, dels att av honom framställda yrkanden i tillämpliga delar avsåge vid B-diket belägen mark, som tillhörde Ödsmål 1^5 och som Christensson arrenderat under tiden den 1 april 1936 - den 1 april 1952, dels ock att yrkandet om ersättning för stängsel avsåge en tioårsperiod och gällde endast tiden till och med sommaren 1951.

Christensson har fordrat ersättning för rättegångskostnader.

III.

Efter framställning från samhället i vederbörlig ordning har syneförrättning jämlikt vattenlagen hållits av lantbruksingenjören John Rödén jämte gode män för bestämmande av berörda parters delaktighet i det framtida gemensamma underhål-

let av 1925 års företag med de på viss sträcka av Ålebäcken genom 1950 års företag utvidgade dimensionerna av bäcken. Synemännen har vid förrättningens avslutande den 23 november 1956 avgivit utlåtande i målet. (1925 års företag med de genom 1950 års företag verkställda förändringarna benämnes i det följande Edsten-Bräcke-företaget av år 1956.)

I utlåtandet ha synemännen under mom. 5 rörande beräkningen av underhållskostnaderna uttalat följande: För att erhålla en såvitt möjligt riktig grund för denna beräkning, hade offerter infordrats från ett tjugutal entreprenadfirmor i dikningsbranschen, varvid såväl handgrävare som maskingrävare varit representerade. - Efter sammanställning av dessa offerter (Bil. Litt. A i förrättningsakten) hade medelkostnaden per löpmeter dike vid rensning vart femte år beräknats. Med hänsyn till den goda tillgången på grävmaskinsentreprenörer hade vissa extremvärden uteslutits vid medeltalsberäkningen. Av sammanställningen framginge, att medelkostnaden vid rensning med grävmaskin vore avsevärt lägre än medelkostnaden vid rensning för hand. - Vid beräkningen av kostnaderna för rensning hade därför använts medelkostnaden vid maskin-

rensning, vilka medelkostnader visades grafiskt på viss bilaga (Bil. Litt. B i förrättningsakten). - På grund av att slamavsättningen vore beroende på ett flertal faktorer såsom bottenlutning och bottenbredd m.m., hade vissa antaganden fått göras vid beräkningen. Bland annat gåve en ökad bottenbredd vid lika lågvattenföring en kraftigare gräsbeväxning och därav följande ökad slamavsättning. - Av särskild bilaga till utlåtandet (Bil. Litt. C) framginge såväl de data, som lagts till grund för beräkningarna, som kostnaderna för en rensning av hela företaget före och efter förändringen av sträckan 9+82 - 20+87 enligt längdmätningen på de till förrättningsakten hörande ritningarna.

Vidkommande underhållsskyldighetens fördelning ha i samma utlåtande synemännen under mom. 6 yttrat följande: Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 34 § vattenlagen skulle ägaren av den mark, för vars torrläggning ifrågavarande förändring skett, i detta fall samhället, svara för den tillökning i underhållskostnaden, som föranleddes av förändringen. Av ovannämnda bilaga litt. C framginge att ökningen i underhållskostnaden uppginge till i runt tal 550 kr per femårsperiod, vilket motsva-

rade 26,8 % av rensningskostnaden för den förändrade sträckan eller 16,6 % av rensningskostnaden för hela det i 1925 års företag ingående avloppet A-B-C (Ålebäcken). - Med hänsyn till osäkerheten i beräkningarna ansåge synemännen skäligt föreskriva, att samhället för förändringen genom 1950 års företag skulle svara för 20 % av underhållskostnaderna för avloppssträckan A-B-C, medan 1925 års företag skulle svara för resten, d.v.s. 80 %. - Jämlikt bestämmelserna i utlåtandet år 1925 skulle underhållskostnaderna fördelas enligt den grund, som beräknats för deltagandet i avloppens upptagande, varvid åtskillnad skulle göras för de båda avloppen. - Med ledning av vad ovan anförts hade procentiska fördelningstal beräknats för Edsten-Bräcke-företaget av år 1956 och uppförts i särskild kostnadsfördelningslängd (Bil. Litt. D i förrättningsakten). - Vid framtida underhållsarbeten skulle kostnaderna fördelas enligt denna kostnadsfördelningslängd. - Jämlikt bestämmelserna i utlåtandet till 1925 års förrättning skulle i företaget befintliga vägtrummor underhållas av den eller dem, vilka det ålegat att vidmakthålla befintliga byggnader av detta slag. - Förrättningskostnaderna för nu ifråga-

varande förrättning skulle helt bestridas av sökanden, samhället.

Merberörda utlåtande år 1956 innehåller under mom. 7 allmänna bestämmelser, varav följande må återges: Angående Edsten-Bräcke-företagets framtida underhåll skulle, med beaktande av föreskrifterna för 1925 års företag och vattendomstolens dom - den 2 maj 1950 - gälla - förutom annat - att företagets framtida underhåll till alla delar skulle ombesörjas av styrelse som av delägarna utsåges, varvid skulle tillses, att samhället erhölle minst en representant i styrelsen, att det ålåge styrelsen att underhålla alla avlopp till fastställda dimensioner (sträckan 9+82 - 20+87 enligt de för 1950 års företag fastställda dimensionerna, övriga sträckor enligt de för 1925 års företag bestämda), att rensningsmassorna utan särskild ersättning på lämpligt sätt finge uppläggas utmed bäcken, att rensningarna skulle utföras å sådan tid, att skada å växande gröda i möjligaste mån undvekes, att rensningsjorden, där dike ginge i rågång skulle uppläggas med hälften på vardera sidan, eller, om så kunde anses lämpligare, rensningsjorden skulle uppläggas ena gång-

en på höger sida och andra gången på vänster sida, att varje markägare eller nyttjanderättshavare borde skydda de öppna avloppen, så att dessa ej trampades igen av betande kreatur, samt att, om detta underlätes, det ålåge vederbörande att bota uppkommande skada.

I besvär, som inkommit till vattendomstolen den 22 januari 1957, ha Christensson, ägare till Lersten Uppegård 2^{2} och Ödsmål Innergård 1^{10}, Ivar Karlsson, ägare till Lersten Uppegård 2^{5} - 2^{7}, Erik Larsson, ägare till Lersten Nedergård 1^{3} och 1^{5} samt delägare i Flig 1^{2}, Leandersson, ägare till Ödsmål Nordgård 2^{5} och Södergård 3^{3} samt Andersson, ägare till Ödsmål Nordgård 2^{3} och 2^{6} samt Bräcke Nedre 2^{11}, yrkat ändring av synemännens utlåtande den 23 november 1956 samt hemställt, att vattendomstolen måtte ålägga samhället

1. att svara för 75 % av torrläggningsföretagets underhållskostnader i stället för 20 % såsom synemännen föreskrivit;

2. att utgiva 75 % av kostnaden för borttransport av rensningsmassorna, vilka icke borde få uppläggas utmed bäcken; samt

3. att uppsätta och för framtiden underhålla stängsel på ömse sidor om bäcken.

Sedermera ha klagandena förklarat, att med företagets underhållskostnader - under 1. - avsåges kostnaderna för underhållet av sträckan A-B-C samt att yrkandet om stängsel - under 3. - endast avsåge sträckan nedströms B-dikets utlopp i Ålebäcken.

Till stöd för sin talan ha klagandena bl.a. anfört: Synemännen hade ej beaktat i hur hög grad utvidgningen och fördjupningen av Ålebäcken för torrläggning av Sumpanområdet fördyrat underhållet. Bottenbredden hade ökats med 0,5 m, och bäcken hade fördjupats. Detta hade medfört, att bäcken nu mycket hastigare slammade igen än tidigare. Denna igenslamning ökades också därav, att det starkt förorenade vattnet, som från B-diket runne ut i Ålebäcken, kraftigt ökade växtligheten i denna. Fördjupningen av Ålebäcken hade vidare medfört, att stora ras förekommit och säkerligen också komme att uppstå i framtiden, vilket avsevärt ökade underhållskostnaden. - På grund av att rensningsmassorna bleve starkt förorenade genom kloakslammet, som komme från Sumpan-

området, måste dessa massor bortforslas och kunde icke uppläggas utmed bäcken. - Med anledning av ökningen av bäckens djup, vore detta nu en stor fara för betesdjuren. I motsats till tidigare förhållanden, vore det därför nu nödvändigt med stängsel. Kostnaden för uppsättande och underhåll av stängsel borde samhället stå för.

D O M S K Ä L.

Mark för breddning av bäcken samt nedrasad mark.

Vidkommande först av Ivar Karlsson och Christensson framställda anspråk på ersättning för mark, som tagits i anspråk för breddning av Ålebäcken vid genomförandet av 1950 års företag må till en början framhållas, att samhället i enlighet med föreskrifter i vattendomstolens dom angående sagda företag före grävningsarbetets utförande låtit genom Norén verkställa sektionering och uppmätning m.m. beträffande den aktuella bäcksträckan (se Noréns utredning den 12 februari 1953, akten A.M. 69/1953 sid. 27 ff). I nu förevarande fråga har Norén i utredningen anfört: För fördjupning av Ålebäcken enligt vad som fastställts för 1950 års företag hade krävts mark på ömse sidor om bäcken. På så sätt i anspråktagna arealer

hade med ledning av uppgjorda sektioner (se utredningen bilagd planritning på plansch 1 jämte därtill hörande sektioner på planscher 9-12) beräknats i särskild bilaga (nr 10). Som av sektionerna framginge, låge de dåvarande slänterna i vissa fall under de föreskrivna. Där så vore fallet hade i bilagan 10 räknats med den areal, som låge emellan den verkliga sluttens överkant och den blivande sluttens teoretiska överkant. Beräkningen i bilaga 10 inkluderade icke sådan areal, som på grund av eventuella ras tagits i anspråk vid Ålebäckens rensning år 1952. I sammanställningen i slutet av bilaga 10 hade de beräknade arealerna ökats med 20 % för att täcka eventuella ojämnheter mellan de mätta sektionerna.

De av Ivar Karlsson och Christensson angivna markarealer, som tagits i anspråk för bäckens breddning på resp. fastigheter överensstämma med de av Norén angivna efter rättelse av felsummering i fråga om fastigheten Lersten 2^6 i Noréns ovannämnda sammanställning. Därutöver har - såsom förut sagts - Ivar Karlsson yrkat ersättning för att en del av hans mark rasat.

Att arealen av den mark, som tagits i anspråk för bredd-

ningen av bäcken och rasat på Ivar Karlssons fastigheter, utgör sammanlagt (550 + 35 =) 585 m^2 är ostridigt mellan parterna.

Beträffande enhetspriset för marken har samhället bestritt, att marken kunde värderas såsom tomtmark, samt medgivit en ersättning efter 40 öre/m^2, dock att beträffande det sist uppkomna rasområdet om 35 m^2 på Ivar Karlssons mark samhället förklarat sig villigt att betala endast ersättning för obetydligt försvårad brukning genom raset. Samhället har anfört bl.a.: Ivar Karlssons mark vore icke upptagen i generalplanen för Kville såsom framtida plats för bebyggelse. Christenssons mark på ömse sidor om bäcken vore i generalplanen upptagen för bebyggelse i den s.k. andra etappen. Byggnadsplan funnes icke för Christenssons mark. I övrigt vore det i båda fallen fråga om så smala markremsor utmed bäcken, att de icke kunde ha något tomtvärde.

Ivar Karlsson och Christensson ha vidhållit sina yrkanden om ersättning efter 3 kr/m^2 samt uttalat bl.a. följande: De kunde när som helst sälja tomtmark på området för sistnämnda pris eller högre. År 1945 hade Christensson sålt ett om-

råde invid bäcken för 2 kr 75 öre/m^2. Inom Sumpanområdet, som på intet sätt vore lämpligare för bebyggelse än nu ifrågavarande område, såldes tomter till ett pris av 4 kr/m^2. För fjorton år sedan hade Karlsson för mark, som åtgått till allmän väg och som varit betydligt sämre än de nu ifrågavarande markerna, erhållit 40 öre/m^2.

Vattendomstolen finner skäligt att tillerkänna Ivar Karlsson ersättning för sammanlagt 585 m^2 bortgrävd och nedrasad mark med 800 kr, ersättning för intrång inberäknat, samt Christensson ersättning för 162 m^2 mark, som tagits i anspråk för Ålebäckens breddning, såsom tomtmark med 2 kr/m^2 eller sammanlagt 324 kr. På beloppen bör yrkad ränta utgå.

Av Christensson yrkade åtgärder mot vattenförorening.

I föroreningsfrågan har samhället vitsordat, att en Hoffmanbrunn anordnats i närheten av B-dikets början, dock troligen ej förrän år 1934, att samhället till denna brunn anordnat avlopp från en del fastigheter, att avloppen till Hoffmanbrunnen från vissa fastigheter förut spillvatten från vattenklosettanläggningar samt att det i Hoffmanbrunnen renade spillvattnet haft avlopp i B-diket. Samhället har framhållit, att

det redan vidtagit alla åtgärder för att förhindra, att avloppsvatten från Sumpanområdet runne till Hoffmanbrunnen, varför Christenssons yrkande i förevarande hänseende varit onödigt. Vidare har samhället anfört bl.a. följande: Den åren 1942-1944 nyutförda anläggningen för avledande av spillvatten från Sumpanområdet hade till en början icke fungerat tillfredsställande. Grundvatten hade trängt in i rören, och pumpanläggningen hade icke orkat uppfordra vattnet över högsta punkten till havet. Följden hade blivit, att vid nederbörd avloppsvattnet trängts tillbaka och in i källarna till vissa fastigheter. Detta hade medfört såväl sanitära som andra obehag och skador. Ledningarna till Hoffmanbrunnen hade avstängts, när den nya anläggningen tagits i bruk. För att få bort vattnet ur källarna hade man icke haft annat att göra än att koppla in avloppen på nytt i Hoffmanbrunnen. Man hade nödgats göra om ledningarna till det nya systemet. Ledningarna hade förut utgjorts av lergods eller cementrör. Man hade nu lagt in gjutjärnsledningar med tätande skarvar. Dessa arbeten hade sannolikt företagits omkring år 1946. Därefter hade påkoppling till det nya systemet skett successivt.

Detta system fungerade nu tillfredsställande. Samhället hade haft den uppfattningen, att ingen fastighet efter mars 1953 haft någon anslutning till Hoffmanbrunnen. Emellertid hade det visat sig, att en fastighet ändock varit ansluten. Samhället hade upptäckt detta i september 1953, och denna fastighet, som använts till sommarbostad, hade numera anslutits till samhällets allmänna avloppsledning från Sumpanområdet till havet. - Det vore emellertid icke endast det avloppsvatten, som via Hoffmanbrunnen och B-diket kommit ut i Ålebäcken, som funnits i denna bäck. En del markägare hade avlopp för fastigheter eller hade givit andra tillstånd till avlopp från vattenklosetter till Ålebäcken. Huruvida de avlopp från klosetter, som utmynnade direkt i Ålebäcken, vore försedda med tillfredsställande reningsanordningar vore icke känt. Sannolikt hade dock ingen av markägarna kostat på sig någon vidlyftigare reningsanordning. - Det kunde sålunda i varje fall icke enbart bero på Hoffmanbrunnen, därest vattnet i Ålebäcken varit förorenat. Rensning av Hoffmanbrunnen hade företagits vid upprepade tillfällen, då så ansetts erforderligt. Det vatten, som från brunnen kommit ut i B-diket, torde ha

varit mindre farligt än det, som via Christenssons fastighet kommit ut i bäcken från en fröken Anna Falck tidigare tillhörig, från år 1954 av Stiftelsen Fjällbacka pensionärshem ägd fastighet. Fastigheten - troligen Lersten Uppegård 2^{56} - hade Anna Falck år 1945 inköpt av Christensson, och med avseende på avloppsledning från denna fastighet åberopades dels ett intyg av Anna Falck, som nu vore avliden, samt utdrag av protokoll från avstyckningsförrättning (akten sid. A.M. 69/1953 sid. 69 och 72). Det borde nämnas, att på fastigheten brukade sommargäster hyra och att under somrarna tio till tolv personer på en gång bodde i fastigheten. Avloppet från denna fastighet torde utmynna 10 m från Christenssons nedströms belägna gräns. Ovanför Christenssons fastighet utmynnade vattenklosettavlopp från Axel Karlsson och Gunnar Karlsson tillhöriga fastigheter. Avlopp till Ålebäcken funnes vidare från Thoréns mekaniska verkstad (på Lersten 2^{3} öster om bäcken), Ivar Karlssons och Erik Larssons fastigheter samt eventuellt även från ett Anders Johansson tillhörigt nybygge.

Christensson har, under åberopande av utlåtande den

27 oktober 1950 och den 25 oktober 1952 av numera avlidne jordbrukskonsulenten Herbert Persson (akten S.M. 1/1954 sid. 19-20 och 21, det sista utlåtandet undertecknat jämväl av Axel Karlsson och Ragnar Weisaeth), framhållit, att vid nämnda tillfällen avsevärda massor kloakslam funnits i såväl B-diket som Ålebäcken. Christensson har bestritt samhällets uppgift, att Hoffmanbrunnen rensats vid upprepade tillfällen samt uppgivit, att vid tidigare förrättningar konstaterats, att brunnen aldrig fungerat. Vidare har Christensson framhållit, dels att de av samhället angivna fastigheternas avlopp i Ålebäcken i varje fall icke kunde påverka förhållandena i B-diket, dels ock att han hade den uppfattningen, att det inom Sumpanområdet fortfarande funnes flera fastigheter, som hade avlopp till B-diket.

I föroreningsfrågan ha förekommit vittnesmål och partsutsagor under sanningsförsäkran.

I förevarande sammanhang må antecknas, att samhället har medgivit att samhället i princip dels vore ansvarigt för den vattenförorening, som kunde föranledas av spillvatten från samhällets egna ledningar dels ock vore ersättningsskyldigt

för skador på grund av nämnda förorening, såvitt angå /de tio åren närmast före den 7 oktober 1954.

Vattendomstolen uttalar i frågan följande: Även om fortfarande spillvatten utkommer i B-diket genom samhället tillhörig ledning - vilket icke är styrkt - är detta, såvitt av utredningen framgår, av så ringa betydelse för Christenssons vid Ålebäcken nedströms B-dikets utlopp belägna fastighet, att vattendomstolen icke finner skäl lämna bifall till Christenssons yrkande om åtgärder mot vattenförorening från samhällets sida.

Ersättning för rensningskostnader m.m.

Norén har i sin av samhället åberopade utredning den 12 februari 1953 bl.a. anfört: I fråga om rensningsmassorna hade på grundval av förut nämnda bäcksektioner bestämts, dels de massor, som måste bortschaktas för att sätta Ålebäcken och B-diket i det skick, som föreskrivits för 1925 års företag (bilaga 8, akten A.M. 69/1953 sid. 31-33), dels ock de massor, som måste bortschaktas för att fördjupa Ålebäcken för 1950 års företag. På det förra företaget komme en schaktmassa om 970,4 m^3 netto eller ökad på sedvanligt sätt 1.050 m^3

brutto. - Vidkommande rensningskostnaderna hade entreprenören Lyckberg uppgivit, att en rensning enbart till de sektioner, som vore fastställda för 1925 års företag, droge en kostnad av 4 kr/m^3. Rensningsmassorna vore ringa per längdmeter räknat. Rensningskostnaderna enbart för 1925 års företag skulle under förhandenvarande omständigheter uppgå till 4.200 kr (1.050 x 4) för schaktningen, 300 kr för transport av grävmaskin samt 300 kr för rensning av trummor eller sammanlagt 4.800 kr. - Härtill komme kostnaden för utsättningar m.m. enligt särskild förteckning (bilaga 11, akten 69/1953 sid. 42), uppgående till 2.635 kr 85 öre.

Torrläggningssamfälligheten för 1925 års företag har bestritt samhällets yrkanden under förmenande att utförda rensningar helt föranletts av uppkommet kloakslam.

Samhället har framhållit, att rensningar för 1925 års företag, vilka rensningar bort ske vart femte år, icke ägt rum på tjugufem år.

Vattendomstolen, som icke upptager till prövning frågan om ersättning i förevarande hänseenden såvitt angår B-diket, vilket icke ingått i 1950 års företag, finner ersättningen

för rensningen böra bestämmas med utgångspunkt från en rensningsmassa av 765 m^3 netto och 840 m^3 brutto. Med en rensningskostnad av 4 kr/m^3 skulle hela kostnaden uppgå till 3.360 kr, vartill komme 300 kr för transport av grävmaskin och 300 kr för rensning av trummor eller sammanlagt 3.960 kr. Med hänsyn till att en del av rensningsmassan kan anses ha uppkommit genom vattenförorening, för vilken samhället är ansvarigt, finner vattendomstolen en ersättning för rensningskostnaden av sammanlagt 2.000 kr vara skälig.

Vidkommande ersättning för kostnaden för utsättningar m.m. anser vattendomstolen samhället icke berättigat att av delägarna i 1925 års företag utfå mera än det belopp, vartill kostnaden kan antagas ha uppgått, därest företaget självt enbart skulle ha verkställt rensning till de för detta företag gällande dimensionerna. Kostnaden i detta hänseende uppskattar vattendomstolen till 200 kr, vilket belopp sålunda bör i förevarande del fastställas att utgå.

På förevarande ersättningsbelopp bör begärd ränta utgå.

Förlust av skörd

och verkställd bortforsling av rensningsmassor.

Samhället har bestritt de av Ivar Karlsson och Christensson i anmälningarna gjorda yrkandena om ersättning för förlorad skörd liksom och Christenssons stämningsyrkanden om förlust av grässkörd och bortforsling av rensningsmassor. Samhället har anfört bl.a. följande: Samhället hade med entreprenören för grävningsarbetet, schaktmästaren Magnus Lyckberg i Stockholm, träffat överenskommelse därom, att entreprenören skulle svara för alla skador, som uppstode på mark genom exempelvis uppdämning, körslor och dylikt, samt därvid framhållit bl.a., dels att mark, som åtginge för uppläggning av massor utmed diket intill den för 1925 års företag fastställda sektionen ej skulle ersättas av entreprenören, i den mån uppläggningen skett med försiktighet och med iakttagande av i arbetsbeskrivningen givna bestämmelser, dels ock att i den mån entreprenören kunde träffa uppgörelse med resp. markägare om rätt att upplägga eller utsprida massor på dessas marker så finge ske, om entreprenören svarade för alla kostnader och övriga konsekvenser. Lyckberg hade träffat uppgö-

relser med bl.a. Ivar Karlsson och Christensson om ersättning för alla markskador, varom hänvisades till dessas skriftliga förklaringar av den 14 resp. den 15 oktober 1952 (akten A.M. 69/1953 sid. 56 och 52, jfr utdrag av arbetsbeskrivning sid. 85-86). Beträffande rensningsmassorna hade vattendomstolen i 1950 års dom föreskrivit, att de massor, som härrörde från rensning av bäcken till de för torrläggningsföretaget fastställda dimensionerna, finge uppläggas vid sidan av bäcken i enlighet med de av synemännen i utlåtandet den 24 mars 1925 angivna föreskrifterna. Om grävningsmassorna vore förorenade genom kloakvatten borde de utgöra en särskild god jord för växtligheten och sålunda snarare /vara/ till nytta än till skada. Betning av djur borde icke ske på bäckslänterna, som skadades därav. Om blott icke gräset närmast vattenytan medtagits, torde Christensson kunnat taga skörd av gräset.

Ivar Karlsson och Christensson ha genmält: De uppgörelser, som gjorts med Lyckberg, avsåge endast ersättning för de skador, som entreprenören förorsakat under arbetets gång genom uppdämning, körslor m.m. men däremot icke ersättning för förlorad skörd. Några dagar före det uppgörelserna träffats, hade

Karlsson och Christensson från arbetsdirektionen för Ålebäcken och B-diket fått en skrivelse, dagtecknad den 9 oktober 1952, enligt vilken mark, som åtginge för uppläggning av massor intill den för torrläggningsföretaget fastställda sektionen utmed diket, ej skulle ersättas av entreprenören (akten A.M. 69/1953 sid. 61, jfr sid. 16-17).

Ivar Karlsson har därjämte uppgivit, att han icke fått någon ersättning alls av Lyckberg, som förklarat, att eventuell ersättning för förlorad skörd skulle utgivas av samhället.

Christensson har vidare anfört bl.a.: Det skulle vara orimligt, om entreprenören skulle ersätta skördeförlusten på den för bäckens breddning i anspråk tagna marken. Det från Lyckberg erhållna beloppet, 150 kr, kunde omöjligt avse ersättning för både skador, som förorsakats på Christenssons mark vid bortforsling av jord, och skördeförlust. Grävningsarbetena ägde rum i februari 1952. På den vänstra bäckstranden på Christenssons mark växte höstvete. Havrefälten vore osådda. Grävmaskinen hade tagit en halva av bäcken i sänder. De första massorna - slam och annat - lades på den högra sidan; den strängen hade varit smalare. Rensningsmassorna hade

legat, där havren skulle ha sått. Schaktningsmassorna hade legat, där vetet skulle ha vuxit upp. På hösten 1952 hade Lyckberg tagit bort nygrävningsvallarna från vetefältet. Det som legat på höger sida, på havrefältet, hade Christensson själv kört bort under två till tre års tid. Genom förekomsten av kloakslammet, som samhället låtit släppa ut i bäcken, hade det blivit så mycket rensningsmassor, att dessa icke kunnat få ligga kvar och trycka ned bäckslänterna, varjämte massornas hälsofarliga beskaffenhet nödvändiggjort deras bortforslande. Christensson hade spritt ut massorna - 100 m^3 - på sina åkrar och plöjt ned dem. Avtalet med Lyckberg hade avsett främst ersättning för sönderkörd mark. Avtalet hade emellertid också omfattat ersättning för skada genom att eventuellt någon del av de schaktningsmassor, som Lyckberg skulle kört bort, legat kvar. - Yrkandet om ersättning för förlorad havreskörd avsåge förlusten under tre år. Yrkandet om förlorad grässkörd avsåge icke ersättning för förlorat bete. Hade icke allt kloakslammet funnits i bäcken och på dess kanter, hade gräset invid bäcken kunnat skördas och användas såsom föda åt djuren. Det gräs, som froda-

des i kloakslammet vore emellertid odugligt till djurföda. Den yrkade ersättningen hade beräknats efter 30 kr för vart och ett av de senaste tio åren. Det gällde gräset på båda sidor om bäcken på en sträcka av sammanlagt 324 m längd och cirka 2 m bredd.

Av Christensson uppgivna arealer för skördeförlusterna samt uppgiften om att vete växte på angiven areal ha vitsordats av samhället, som ansett skälig ersättning i och för sig för skördeförlusten utgöra 2 kr för området om 103 m^2 och 11 öre/m^2 för övriga områden. Samhället, som framhållit, att om rensningsmassorna tryckt ned slänterna, vore det 1925 års företag som vore ansvarigt därför, har vidare vitsordat det för bortforsling av massor av Christensson yrkade beloppet 500 kr i och för sig samt ansett en ersättning av 3 kr per år vara i och för sig skäligt för den påstådda grässkördsförlusten, men bestritt ränteyrkandet.

Ostridigt har 1925 års företag icke upprensats sedan det färdigställts.

Vattendomstolen uttalar i förevarande frågor följande:

Vattendomstolen finner icke visat, att uppgörelserna

mellan Lyckberg, å ena sidan, samt Ivar Karlsson och Christensson å den andra sidan, skulle helt utgöra hinder för de sistnämnda sakägarna att erhålla ersättning för förlorad skörd till följd av torrläggningsarbetena. Emellertid måste ersättning för den Christensson åsamkade förlusten av veteskörd på 838,5 m^2, där allenast nygrävningsmassor upplagts, anses ha omfattats av uppgörelsen med Lyckberg. Vidare må framhållas, att samhället icke har att svara för skador och kostnad genom upplag av sådana massor, som hänfört sig till rensning för 1925 års företag, i den mån dessa massor icke uppstått genom slam från spillvattenutsläpp, för vilka samhället är ansvarigt.

Vad härefter först angår Ivar Karlssons yrkande om ersättning för förlorad skörd, anser vattendomstolen Karlsson skäligen böra gottgöras härför med ett belopp om 200 kr.

Vidkommande Christenssons yrkanden om ersättning för förlorad skörd och borttransport av grävningsmassor finner vattendomstolen skäligt tillerkänna Christensson 15 kr för förlust av veteskörd på 103 m^2, vilken areal bortgrävts, samt 40 kr för utebliven havreskörd på 670 m^2, där enbart

rensningsmassor upplagts, och 250 kr för borttransport av sistnämnda massor, varvid vattendomstolen räknat med att samhället bör svara för hälften av den uteblivna havreskörden och hälften av bortforslingskostnaden. På beloppen bör fordrad ränta utgå. Vattendomstolen anser skäl för bifall till yrkandet om ersättning för förlust av grässkörd icke föreligga.

Stängsel.

Samhället har bestritt samtliga yrkanden om stängsel samt bl.a. anfört följande: Bottenbredden i Ålebäcken hade ökats med högst 0,5 m och bottnen hade sänkts med högst 0,32 m. Dessa ökningar motiverade icke att stängsel uppsattes till skydd för djuren. Slänternas lutning vore densamma som förut, och de behövde skyddas mot nedtrampning av djuren. Skyldigheten att taga sådan vård om djuren, t.ex. genom uppsättande av stängsel, att de icke förstörde slänterna, åläge ägaren av djuren. Samma intresse för stängsel hade funnits även om icke Ålebäcken breddats eller fördjupats. Påståendet att vattnet i Ålebäcken förorenats genom kloakvatten från samhället vore även detta en sanning med viss modifikation.

Det torde nämligen förekomma, att delägare i 1925 års företag själva läteutsläppa eller från tomter, som av dem sålts till andra, utsläpptes gödselvatten samt avloppsvatten från vattenklosetter till Ålebäcken. Yrkandet om stängsel i besvären bestredes i första hand på den grund att frågan om stängsel, som måste anses avgjord genom att tidigare röran-de 1950 års företag icke givits någon föreskrift om företagets skyldighet att hålla stängsel, icke kunde komma under vattendomstolens prövning genom besvär över 1956 års synemannautlåtande. Vidare ledde, såsom förut sagts i annat sammanhang, samhället icke vidare något kloakvatten till B-diket och Ålebäcken.

Christensson har åberopat, att han den 7 maj 1952 hos Kemiska kontrollbyrån aktiebolag i Stockholm låtit bakteorologiskt undersöka vatten från dels Ålebäcken och dels B-diket, samt att enligt utlåtandet från bolaget (akten S.M. 1/1954 sid. 22-23) vattnet på båda ställena varit otjänligt såsom dricksvatten för betande djur. Vidare har Christensson framhållit, att samma resultat erhållits från en undersökning av vatten, som den 4 juli 1952 tagits från bäcken

på den nedströms Christenssons fastighet liggande, Ivar Karlsson tillhöriga fastigheten i Lersten Uppegård (utlåtande, samma akt sid. 24-25).

Christensson har förklarat, att den yrkade ersättningen, 400 kr, för uppsättande och underhåll av stängsel, avsåge uppsättande av stängsel på en sträcka av 175 m utmed B-diket och en sträcka av 324 m utmed Ålebäcken samt tio års underhåll av detta stängsel.

Samhället har ansett ett belopp om 1 kr per löpmeter såsom skälig kostnad i och för sig för uppsättande och framtida underhåll av stängsel.

Vattendomstolen anser skäligt, att Christensson erhåller ersättning för kostnader för stängsel vid B-diket under åren 1944-1951 med 140 kr jämte ränta enligt yrkande.

Vid Ålebäcken har det varken nu eller tidigare, oavsett vattenförorening i bäcken, varit lämpligt att använda slänterna för bete. Vattendomstolen finner därför icke skäl bifalla yrkandena om skyldighet för samhället att ersätta eller bekosta uppsättande eller underhåll av stängsel utmed Ålebäcken.

Fördelning av underhållskostnaderna

för Edsten-Bräcke-företaget av år 1956 m.m.

Samhället har bestritt Christenssons och hans medparters yrkande om ändring av det utav synemännen år 1956 angivna procenttalet för samhällets delaktighet i kostnaderna för underhållet av Edsten-Bräcke-företaget av år 1956, såvitt angår Ålebäcken, vilken delaktighet - har samhället påpekat - redan vore större än den matematiskt kunde beräknas till. Samhället har framhållit, att den rättelsen borde vidtagas i den till synemännens utlåtande hörande kostnadsfördelningslängden att det för Lersten Uppegård 2^3 - som äges av samhället - angivna procenttalet 22,928 ändrades till 2,928 samt samhället såsom sådant påfördes resterande 20 %.

Christensson och hans medparter ha anfört: Den i samhällets intresse företagna utvidgningen och fördjupningen av Ålebäcken hade i så hög grad fördyrat underhållet, att det icke kunde vara rimligt, att samhället skulle behöva betala endast 20 % av underhållskostnaderna.

Samhället har beträffande frågan om ersättning för borttransport av massorna vid framtida rensningar av Ålebäcken

anfört: Vattendomstolen hade i sin av Vattenöverdomstolen fastställda dom angående 1950 års företag under rubriken "Underhållet" föreskrivit bl.a., att rensningsmassorna finge utan särskild ersättning på lämpligt sätt uppläggas utmed bäcken, därvid emellertid rensningarna skulle verkställas å sådan tid att skada på växande gröda i möjligaste mån undvekes. Denna fråga vore sålunda avgjord genom laga kraft ägande dom och torde därför icke ens böra upptagas till prövning.

Christensson och hans medparter ha genmält: Rensningsmassorna, som på grund av den starka föroreningen från Sumpanområdet dels bleve större än man räknat med, dels ock så starkt förorenade, att de utgjorde en fara för betesdjuren, måste bortforslas och kunde icke kvarligga utmed bäcken. Det skulle icke vara rimligt, om markägarna skulle nödgas stå hela kostnaden för dessa borttransporter.

Vad till en början sistnämnda fråga angår, så enär genom lagakraftvunnen dom är bestämt, att rensningsmassorna må uppläggas utmed bäcken, samt det icke visats, att samhället numera utsläpper spillvatten, som kan förorena vattnet i bäcken, lämnas yrkandet om att samhället skulle stå för viss del av

kostnaden för borttransport av framtida rensningsmassor utan avseende.

I övrigt uttalar vattendomstolen i förevarande del av besvärstalan följande: Oförutsedda ras ha förekommit vid Ålebäcken i samband med Ålebäckens uppgrävning och fördjupning, vilka ras erfordrat förstärkningsarbeten genom pålning och dylikt såsom vid vattendomstolens syn på platsen konstaterats. Vidare synes stabilisering av slänterna på den uppgrävda sträckan av bäcken ännu icke ha inträtt, och det är nu icke möjligt att förutse, hur förhållandena komma att gestalta sig under den närmaste framtiden. Underhållet av de oförutsedda pålningsarbetena kunna bli dyrbara. Dessa oförutsedda arbetssvårigheter i samband med grävningens utförande utgöra i och för sig skäl till att samhället borde bidraga till underhållskostnaden av bäcken med ett högre procenttal än det av synemännen beräknade. Emellertid torde, sedan stabilisering inträtt, det av synemännen angivna procenttalet för samhällets delaktighet på grund av fördjupningsåtgärderna kunna anses bli tillräckligt. Enligt vattendomstolens mening är det därför lämpligare att frågan om underhållskostnadens

framtida fördelning löses så, att samhället ålägges att stå för underhållet av förevarande bäcksträcka ytterligare en tid av femton år utöver förut stadgad tid av fem år efter utförandet av 1950 års företag eller till utgången av år 1972. Därefter böra de i 1956 års utlåtande av synemännen bestämda procenttalen gälla för underhållskostnaderna, dock med den rättelsen i kostnadsfördelningslängden kol. 2 rörande underhållskostnaderna för bäcksträckan A-B-C att procenttalet för fastigheten Lersten Uppegård 2^3 skall vara 2,928 samt ett procenttal av 20 påföras samhället såsom sådant i egenskap av ägare till avloppsanläggningen från Sumpanområdet till havet. Vissa föreskrifter böra givas för övergången till tillämpning av de för 1956 års företag gällande procenttalen.

I detta sammanhang må nämnas, att det i synemännens utlåtande mom. 6 omnämnda procenttalet 16,6 rätteligen skulle angivits till 14,2; dock att även viss överensstämmelse befunnits föreligga mellan bilagorna litt. B och litt. C till utlåtandet, vilket gör att förstnämnda oriktighet icke har större betydelse.

Rättegångskostnader.

De sakägare, som företrätts av Hasslehed, ha fordrat ersättning - bortsett från gottgörelse för domslösen - för rättegångskostnader med sammanlagt 2.899 kr 50 öre - varav arvode 2.650 kr - jämte till vattendomstolen erlagt förskott, 150 kr, varjämte begärts gottgörelse för vittnesersättningar, i vilket avseende Christensson förpliktats förskjuta tillhopa 95 kr.

Samhället, som fordrat gottgörelse för sina rättegångskostnader med sammanlagt 3.078 kr 40 öre, varav 2.302 kr 40 öre för biträde av Gillblad och 776 kr för biträde av Norén, har i stämningsmålet yrkat att Christenssons begäran om gottgörelse för sina kostnader i sagda mål skulle ogillas eller i varje fall att kvittning parterna emellan skulle äga rum samt därjämte gjort följande erinringar: Enär torrläggningsföretaget först vid huvudförhandlingen avgivit erinringar i målet, åberopades gentemot företaget 11 kap. 65 § andra stycket vattenlagen. Samma lagrum åberopades jämväl mot Christensson och Ivar Karlsson i ansökningsmålet samt - med tillämpning av 11 kap. 93 § andra stycket vattenlagen - mot kla-

gandena i besvärsmålet.

Vattendomstolen finner skäligt att tillerkänna Hassleheds huvudmän en jämlikt 18 kap. 4 § rättegångsbalken, jämförd med 11 kap. 1 § vattenlagen, jämkad ersättning, om sammanlagt 2.300 kr - varav arvode 1.975 kr - ävensom vad de kunna visa sig ha erlagt för ett gemensamt exemplar av vattendomstolens dom i målet. Vid beloppets bestämmande har hänsyn även tagits till att samhället i princip skall stå för motparts kostnader, såvitt de angå de hos vattendomstolen anmälda frågorna.

Förutom nämnda belopp har samhället att genast till vattendomstolens kansli inbetala ett belopp av 192 kr - öre, utgörande ytterligare kostnader för domstolens syn den 21 maj 1957, kungörelser m.m.

D O M S L U T.

Samhället förpliktas att genast utbetala

till Ivar Karlsson

a/ i ersättning för bortgrävd och nedrasad mark jämte intrång 800 kr samt

b/ i ersättning för förlorad skörd 200 kr

ävensom 5 % ränta på nämnda belopp från den 13 oktober 1952, till dess betalning sker;

till Christensson

c/ i ersättning för mark, som åtgått till Ålebäckens breddning 324 kr;

d/ i ersättning för förlorad sädesskörd 55 kr;

e/ i ersättning för bortforsling av rensningsmassor 250 kr samt

f/ i ersättning för uppsättande och underhåll av stängsel vid B-diket 140 kr

ävensom 5 % ränta, på beloppen under c/ och d/ från den 13 oktober 1952, och på beloppen under e/ och f/ från den 8 januari 1954, allt till dess betalning sker.

Följande yrkanden ogillas, nämligen de som framställts av Ivar Karlsson om ersättning för uppsättande och underhåll av stängsel vid Ålebäcken, av Christensson om åtgärder mot vattenförorening, om ersättning för förlorad grässkörd och om ersättning för framtida underhåll viss tid av stängsel vid Ålebäcken, ävensom av Ivar Karlsson m.fl. i besvären angående samhällets deltagande i kostnad för borttransport av

framtida rensningsmassor samt om uppsättande och underhåll av stängsel för framtiden.

Vattendomstolen, som icke upptager till prövning frågan om bidrag från 1925 års företag till kostnaden för den upprensning av B-diket, som samhället verkställt, förpliktar torrläggningssamfälligheten för 1925 års företag att till samhället genast utbetala 2.200 kr jämte 5 % ränta därå från den 1 februari 1954, till dess betalning sker, såsom ersättning för den rensning av Ålebäcken till de för 1925 års företag gällande dimensionerna, som samhället utfört i samband med 1950 års företag.

Samhällets skyldighet att ensamt underhålla den sträcka av Ålebäcken, som omfattas av 1950 års företag, utsträckes till utgången av år 1972. Efter denna tidpunkt skola de enligt synemännens utlåtande den 23 november 1956 (för 1956 års företag) gällande andelstalen för underhållskostnaderna gälla, dock med iakttagande dels att andelstalet för fastigheten Lersten Uppegård 2^3 skall - istället för 22,928 % - utgöra 2,928 %, varjämte samhället i egenskap av ägare till avloppsanläggningen från Sumpanområdet till havet skall sva-

ra för återstående andel av 20 %, dels ock att följande övergångsbestämmelser skola gälla: Därest vid utgången av år 1972 ovan avsedd sträcka av Ålebäcken icke har de för 1950 års företag gällande dimensionerna, är samfälligheten för 1925 års företag icke skyldig att deltaga i underhållet av denna sträcka, förrän densamma av samhället givits vederbörliga dimensioner. På motsvarande sätt är samhället, därest någon annan sträcka av Ålebäcken vid 1972 års utgång icke är utförd till föreskrivna dimensioner, icke skyldigt att deltaga i underhållet av sådan sträcka med det för samhället såsom ägare av ovannämnda avloppsanläggning fastställda procenttalet, förrän sträckan givits vederbörliga dimensioner.

Samhället förpliktas att i ersättning för rättegångskostnader genast till de sakägare gemensamt, som företrätts av Hasslehed, utbetala 2.300 kr - varav arvode 1.975 kr - jämte vad sakägarna visa sig ha erlagt för ett gemensamt exemplar av vattendomstolens dom i målet.

Slutligen åligger det samhället att genast till vattendomstolens kansli inbetala 192 kr.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist den 28 oktober 1957 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist den 11 november 1957 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Nils Lindberg.

Emot förestående dom har vad icke anmälts; betygar Väners-

borg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 5 november 1957.

I tjänsten:

I. Aronson.

Utan avgift.

6 DEC 1950

INK. I D... FÖR V... I C... AVLOPP

2 FEB 19..

Dnr IV: 0-73-48

0 2*0095

19160

1927
komb.

VATTENAVLOPP

genom ägor till

Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke

i

Kville socken, Göteborgs och Bohus län

+2 ritn. (ob.)

Avskrift.

Genom Kungl. Majts nådiga brev den 27 juni 1927 fastställd till efterrättelse vid arbetets utförande.

Stockholm den 22 augusti 1927

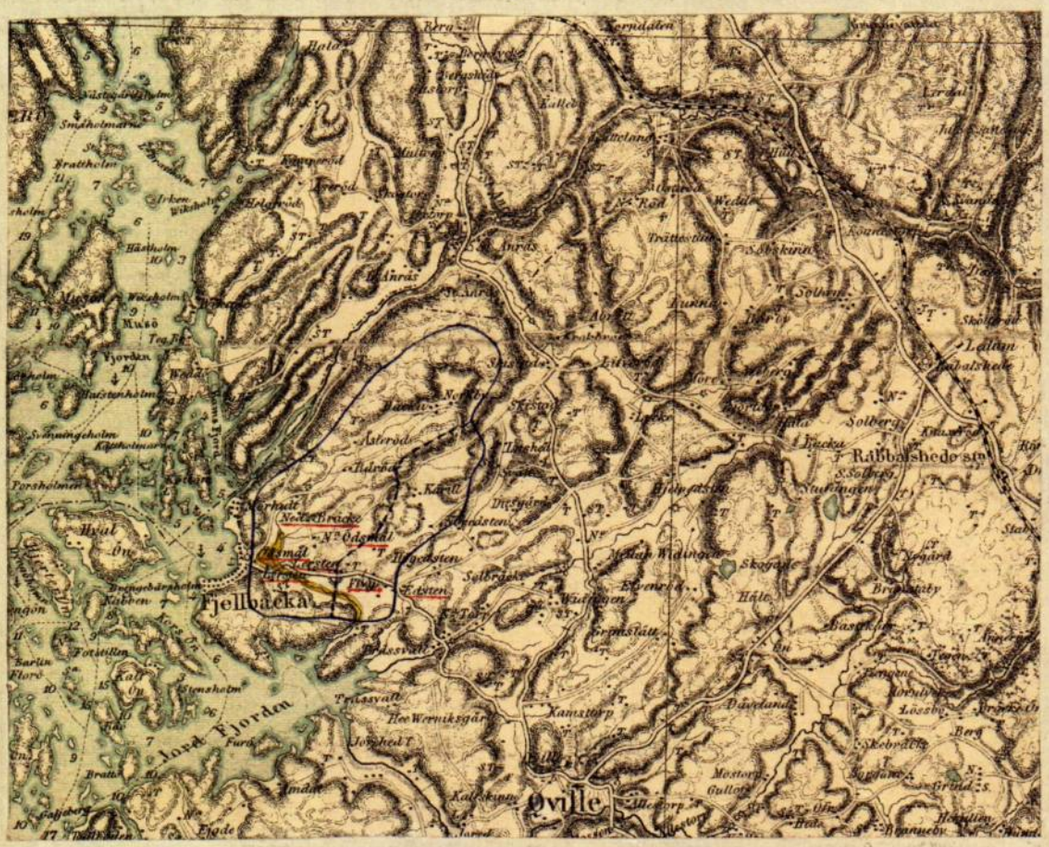
På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

C. Carlson

Översiktskarta.

Skala - 1:100000.

Avskrift.

Betänkande.

i fråga om upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län, avgivet till frågan om företagets understödjande med statsmedel.

Belägenhet: De marker, om vilkas bättre torrläggning fråga är, äro belägna omedelbart öster om Fjällbacka samhälle och c:a 5 kilometer nordväst om Kville kyrka. Å vidstående översiktskarta äro dessa marker till sitt ungefärliga läge utmärkta medelst gul färgläggning.

Beskaffenhet: Markerna i fråga utgöres av redan odlad jord, som till följd av avloppens allt för små dimensioner och befintliga vägbroars trånga vattenlopp lider av ofta inträffande översvämningar samt av högt grundvattenstånd över huvud. Jordmånen består genomgående av lermylla på lera.

Areal: Det vattenskadade området innefattar 20,781 hektar.

Undersökning, förslag, m.m.: Vid syneförrättning enligt vattenlagen hava undersökningar av vattendrag och marker verkställts, förslag till avloppens upptagande upprättats, delaktigheten i företaget bestämts och övriga företaget rörande frågor varit föremål för prövning. Mot denna förrättning och därvid meddelat utlåtande hava besvär anförts, vilka besvär varit föremål för prövning vid Västerbygdens vattendomstol, som den 21 juli 1926 meddelat dom i ärendet. Mot denna dom har vad ej erlagts såsom av å domhandlingen tecknat bevis framgår.

Vattenavledning: I det vid syneförrättningen meddelade utlåtandet finnes redogörelse lämnad för avloppens nederbördsområden, till avrinning kommande vattenmängder, lutningsförhållanden samt övriga vid avloppens dimensionering inverkande faktorer. Avloppens dimensioner, bottenlägen, släntlutningar m.m. angivas närmare å medföljande ritningar.

Båtnad : De föreslagna vattenavledningsarbetena hava ansetts medföra en båtnad för de därav berörda markerna till ett värde av kronor 1688:50.

Kostnad: Avloppens upptagande jämte ombyggnad av väg-trummor samt ersättning för markupplåtelse och intrång m.m. har beräknats draga en kostnad av kronor 14900:-.

Arbetstid: Den tid, inom vilken företaget skall vara bragt till slut, har vid syneförrättningen bestämts till tre år, varför arbetstiden bör kunna fastställas till denna tidrymd.

Statsunderstöd: Samtlige delägarne med undantag av en med obetydlig andel hava förklarat sig önska komma i åtnjutande av såväl bidrag som lån från för dylikt ändamål anvisade statsmedel till bestridande av kostnaderna för företaget. I bilaga litt B. finnes varje bidrags- och lånesökandes andel i med företaget förenade kostnader uträknad samt anparten i det statsbidrag och lån, som enligt villkoren för tillgodonjutande av statsunderstöd högst skall kunna påräknas. Enligt denna uträkning skall företaget kunna understödjas med 5410:-kronor såsom bidrag utan återbetalningsskyldighet och till återstoden av kostnaden

eller i avrundat tal 10820:-kronor lån från odlingslånefonden kunna erhållas.

Handlingar och ritningar:

Detta betänkande åtföljes av:

Översiktskarta.

Tabeller litt A och B.

Kostnadsförslag bil C.

Protokoll från val av styrelse.

Handling om statsbidrag och lån.

Avskrift av Vattendomstolens dom.

Avskrift av syneförrättningshandlingar.

Kartor och ritningar i 2 blad.

Arvodesräkningar.

Vänersborg den 18 september 1926.

C. B. Carlson
Lantmätaresingenjör.

Tabell A.

	Hela avdikningsområdet				Kåne- och ängsmarkernas andel			
	Areal		Värde		Areal		Värde	
	har	ar	kr	ö	har	ar	kr.	ö.
I sitt nu varande tillstånd utgöres området av:								
Åker	20	78,1			20	76,9		
Äng och annan mark								
Summa:	20	78,1	30416	40	20	76,9	30393	60
Genom de föreslagna vattenavlednings- och avdikningsarbetena utförande beräknas samma område komma förändras till:								
Åker (förbättrad)	20	78,1			20	76,9		
Äng och annan mark								
Summa	20	78,1	47297	90	20	76,9	47271	50

Beskrivning och värderingslängd över vatten-
dennas fastigheter samt tillvisande andel i

Hemman	Registernummer	Mantal	Ägare	Areal					
				Åker		Ängsmark		Summa	
				har	ar	har	ar	har	ar
1	2	3	4	5		6		7	
Flyg	1[2]	1/4	Gustaf Larsson		96,5				96,5
"	16	17/100	Per Larsson		39,6				39,6
Herrön, Nederg.	13	1/2	Oscar Larsson	1	22,0			1	22,0
" " "	15	13/25	Anders Johansson		99,8				99,8
" " "	14	9/20	Carl Olsson		15,0				15,0
" Uppeg.	2[6]	1/8	Ernst Karlsson		39,0				39,0
" "	2[7]	1/8	Damm		41,2				41,2
" " "	2[5]	1/4	Karl Johan Karlsson	2	15,7			2	15,7
" " "	2[3]	1/4	Nestor Johansson		78,0				78,0
" " "	2[2]	1/4	Ernst Christensson	1	62,3			1	62,3
Ockmål, Söderg.	3[8]	3/16	Leander Andreasson	2	42,8			2	42,8
" Nordg.	2[5]	67/1024	Damm		68,0				68,0
" Innerg.	1[11]	21/512	Carl Larsson		900				900
" "	1[5]	3/16	Olga Falck	3	72,4			3	72,4
" "	1[10]	25/512	Ernst Christensson		35,0				35,0
" Söderg.	1[2]	3/64	Martin Carlsson		06,7				06,7
" "	3[2]	5/16	Damm		02,5				02,5
" Nordg.	2[6]	1/32	Carl Andersson		65,0				65,0
" "	2[3]	3/8	Olga Falck		46,3				46,3
" " "	2[2]	3/32	Carl Andreasson		37,3				37,3
Bräcke, Nederg.	2[2]	1/4	Anders Johansson		75,5				75,5
" "	2[8]	1/16	Carl Andersson		21,4				21,4
" " "	2[3]	1/4	Carl Andreasson		74,5				74,5
" " "	2[4]	1/4	Nestor Carlsson		19,4				19,4
			Summa:	20	76,9			20	76,9

Tabell B.

Skadad mark hörande till lägre- och anläggsförrättskostnad jämte lägre- och anläggsbelopp.

Kapitlen.	Åtalmarkande		70 % av kostnaden		Deltager i kostnaden för.								Summa kostnad		Anlag		Lägre	
					Lokalbolaget A-B-C.		Lokalbolaget B-D.		Samfälldt Ersätt.		Utredning om anläggning							
8	9		10		11		12		13		14		15		16		17	
1-6	561	–	392	70	496	23			40	21	4	37	540	81	180	27	360	54
7-15	209	85	146	90	186	26			15	01	1	63	202	90	67	63	135	27
16-32	840	10	588	07	743	65			60	31	6	55	810	51	270	17	540	34
33-46	727	35	509	15	643	57			52	19	5	67	701	43	233	81	467	62
47-49, 52	92	50	64	75	82	01			6	66		72	89	39	29	80	59	59
av 51, av 54	250	50	175	35	222	40			18	04	1	96	242	40	80	80	161	60
50, av 51, 53, av 54	275	40	192	78	243	25			19	62	2	13	265	–	88	33	176	67
55-70	1·591	50	1114	05	1406	68			114	20	12	40	1·533	28	511	09	1022	19
71-78	575	–	402	50	508	74			41	30	4	48	554	52	184	84	369	68
80-90	1600	35	1120	25	1·415	02			114	80	12	47	1542	29	514	10	1028	19
91-103	3080	95	2156	66	2298	11	420	64	221	01	24	–	2957	76	985	92	1·971	84
104-110	389	70	272	79	344	72			27	98	3	03	375	73	125	24	250	49
111-112	907	50	635	25	617	16	179	30	65	15	7	08	868	69	289	56	579	13
113-125	3·794	80	2656	36	2944	02	400	06	272	24	29	57	3·645	89	1·215	30	2·430	59
126.	105	–	73	50	93	13			7	51		82	101	46	33	82	67	64
127	10	05	7	03	8	75				73		08	9	56	3	19	6	37
128, 129	7	50	5	25	6	54				48		05	7	07	2	35	4	72
130-131	399	50	279	65	353	06			28	70	3	12	384	88	128	30	256	58
132-133	330	55	231	08	291	90			23	74	2	58	318	22	106	07	212	15
134-135	217	40	152	18	191	82			15	62	1	70	209	14	69	71	139	43
136-148	420	–	294	–	371	13			30	16	3	28	404	57	134	86	269	71
149-154	145	90	102	13	129	27			10	41	1	13	140	81	46	94	93	87
155-162	292	50	204	75	258	54			20	95	2	27	281	76	93	92	187	84
163-167	53	–	37	10	47	26			3	75		41	51	42	17	14	34	22
	16·877	90	11·814	53	13·897	22	1000	–	1·210	77	131	50	16·239	49	5413	16	10·826	33

bil G.

Kostnadsförslag

A. Vattenavledning. Tp. 0.70 kr.

Rikningsarbetet jämte ombyggnad av
11 st. trummor samt ersättning för
markuppbådelse och intrång m.m. kr. 14.900:-
Syneförrättning och vägleggnings-
kostnad. -"- 1.211:02
Utredning om skadeunderbråd med
därtill hörande rikningar och av-
skrifter. -"- 131;50

B. Odling.
Ingen.

Summa kronor 16242:52

Vänersborg den 18 sept. 1926.
C. Karlson.

Vid utskyldningens fastställande har kostnaden för fastlagt verkställande tillkommit till 16.242 kronor 52 öre, varav å lämnösägandens andel 16.239 kronor 47 öre. Stockholm den 22 augusti 1927
På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar
Albert Smith.

Utdrag av "Protokoll förd vid sammanträde med delägare i delningsförrättn. Edsta, Flyg, Lenten, Ödsmål och Bråtan i Tvälle socken, Göteborgs och Bohus län den 7 maj 1925

§ 1.

Fråga om val av styrelse för förrättn. framdrogs och bestämdes enhälligt att samma skulle bestå av fem ledamöter.

§ 2

Efter förslag och rotering invaldes i styrelsen: Oskar Larsson, Lenten, Leander Andreasson, Ödsmål, Anders Johansson, Lenten, Olof Falk, Ödsmål, samt Ernst Christensen Lenten.

§ 3

Till suppleanter för styrelsen valdes Ernst Carlsson, Lenten samt Viktor Johansson Lenten.

§ 4

Till ordförande i styrelsen valdes enhälligt Anders Johansson i Lenten.

§ 5

Till justeringsmän utsågos Kapten Olof Falk, Ödsmål samt Axel Carlsson Edsta.

Vid protokollet: Olof Falk, Axel Carlsson

Rätt utdraget bestyrkes:

O Carlsson

Avskrift.

Undertecknade, delägare i det företag, som avser upptagande av vattenavlopp genom ägor till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län, förklara härmed att vi till bestridande av kostnaderna för företaget önska komma i åtnjutande av bidrag och lån från för dylikt ändamål anvisade statsmedel och giva för den skull styrelsen för företaget i uppdrag:

att göra vederbörlig framställning om erhållande av största möjliga såväl statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget som lån från odlingslånefonden till företagets genomförande.

att, därest dylikt bidrag och lån beviljas med vederbörande myndighet uppgöra kontrakt om arbetenas utförande samt

att emottaga och förvalta utanordnade bidrags-och lånemedel.

Fjällbacka den 24 mars 1926.

Gustav Larsson,	ägare till	5/32 mtl	.Flyg.
Oscar Larsson,	" "	1/2 "	Lersten.
Anders Johansson,	" "	13/35 "	Lersten och 1/4 mtl. Bräcke.
Carl Olsson,	" "	9/70 "	Lersten.
Nestor Johansson,	" "	1/4 "	Lersten.
Leander Andreasson,	" "	3/16 "	Ödsmål Södergård och till
		69/1000 "	Ödsmål Innergård.
Martin Carlsson,	" "	5/16 "	Ödsmål Sörgård och till
		3/68 " "	Innergård.

Carl Andersson, ägare till 1/8 mtl. Ödsmål Nordgård och

" 1/16 " Bräcke Nedre.

Carl Larsson, " " 21/512 " Ödsmål Innergård.

Carl Andreasson, " " 3/32 " Ödsmål och 1/4 Bräcke.

Nestor Carlsson, " " 1/4 " Bräcke.

Förestående personers egenhändiga namnteckningar bevittna:

Carl Larsson, A.L.Gustafsson.

Undertecknade delägare i omnämnda företag ansluta oss härmed till förut undertecknade sakägares önskemål samt giva styrelsen för företaget samma uppdrag och befogenhet som dessa.

Fjällbacka den 26 mars 1926.

Per Larsson, ägare av 5/32 mtl. Flyg.

Ernst Christensson, " " 1/4 mtl. Iersten.och

" 25/512 mtl.Ödsmål.

Ernst Karlsson, " " 1/4 " Iersten.

Ivar Karlsson, " " 1/4 " Lerstem.

Förestående personers egenhändiga namnteckningar bevittna:

Berta Larsson. Asta Bengtsson,

Iersten. Iersten.

Olga Falck, ägare av 41/64 mtl.Ödsmål Nord-och Innegården.

Olga Falcks egenhändiga namnteckning bevittna:

Astrid Svensson. Ernst Carlsson.

Fjällbacka. Fjällbacka.

Protokoll vid syneförrättning i fråga om upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

§ 1.

Den 28 oktober 1924 i Fjällbacka,-

Närvarande: lantbruksingeniören C.B.Carlson, förrättningsman,- Carl Larsson i Solhem och A.L.Gustafsson i Åseröd, godemän,- sökandena:

Anders Johansson, ägare till 13/35 mtl.Lersten Nederg. och 1/4 mtl. Bräcke Nedre,-

Oscar Larsson, " " 1/2 mtl.Lersten Nederg.,-

Carl Larsson, " " 21/512 " Ödsmål Innerg.

Leander Andreasson, " " 3/16 " Ödsmål Söderg. och

" " Ödsmål Norg.,-

samt följande personer:

Gustav Larsson, ägare till 5/32 mtl. Flyg,-

Per Larsson, " " 5/32 " Flyg,-

Ernst Karlsson, " " 1/4 " Lersten Uppeg.,-

Karl Ivar Karlsson, " " 1/4 " " " ,-

Nestor Johansson, " " 1/4 " " " ,- och

" 69/1024 " Ödsmål Innerg.,-

Fröken Olga Falk, " " 17/64 " " " ,- och

ägare till 3/8 mtl. Ödsmål Nordg. ,

Hans Andersson, arrendator av fröken Falks fastigheter,-

Martin Karlsson,	ägare till	5/16	mtl. Ödsmål	Sörg. ,- och
	"	3/64	" "	Innerg.,-
Carl Andersson,	" "		" "	Nordg. och
	"	1/16	"	Bräcke Nedre,-
Karl Andreasson,	" "	1/4	"	Bräcke Nedre och
	"	3/32	"	Ödsmål Nordg. ,-
Nestor Karlsson	" "	1/4	"	Bräcke Nedre,-

Ingeniör C.Ackman, Uddevalla,-

Oscar Karlsson i Lilla Jored, i egenskap av ordförande i Kville härads vägstyrelse.

§ 2.

Efter verkställda förundersökningar hade profil- och sektionsritningar över det vattenavlopp sökandena avsett att få upptaget samt nivåkarta över den vattenbesvärade marken utmed avloppet i fråga blivit upprättade och företeddes nu. Av profilritningen framgick, att på en sträcka av 220 meter nedanför gränsen mellan ägor till Flyg och Edsten vattendraget hade en lutning av omkring 1,2 m., vilken lutning ansågs fullt tillräcklig för beredande av en nöjaktig torrläggning av mark, hörande till Flyg och till hemman, belägna ovanför Flyg och utmed vattendraget i fråga.

§ 3.

Sökandena äskade, att företaget skulle utföras till sådan omfattning att deras nu av vatten besvärade mark utmed avloppet erhölle trygghet mot översvämningar samt bereddes möjlighet till ändamålsenlig torr-

läggning. Arbetena borde fördenskull börja å den ovannämnda sträckan med starkare lutning å ägor till Edsten samt sträcka sig upp till gränsen emellan sökandena Anders Johanssons fastighet i Bräcke och Karl Anderssons fastighet i samma hemman, eller till den mellan dessa båda fastigheter belägna vägen. Därjämte skulle ett sidodike utmed södra sidan av allmänna vägen emellan Fjällbacka och Dingle och vidare i gränsen mellan sökanden Leander Andreassons fastighet i Ödsmål Söderg. och Olga Falks fastighet i Ödsmål Norrg. upptagas till Carl Larssons fastighet i Ödsmål Innerg.

§ 4.

Gustav Larsson i Edsten förmenade, att uppgrävningen av vattenavloppet i fråga skulle vara till men för hans nedanför Flyg belägna fastighet i Edsten, enär efter uppgrävningen vattnet avrunne fortare och fara för översvämning därför komme att föreligga. För närvarande var vattendraget mycket igenvuxet och befintliga bro- och trumöppningar trånga, vilket försenade avrinningen. Larsson ansåg fördenskull att intressenterna i det väckta företaget borde vara pliktiga att utsträcka arbetena med vattendragets fördjupning och utgrävning över hans fastighet i Edsten, för att förebygga den skada, som eljest komme att uppstå för denna fastighet. Härtill genmäldes, att Larssons mark i Edsten, som var belägen utmed vattendraget i fråga, i dettas nu befintliga skick var översvämmad vid flodtillfällen och att någon ändring i detta förhållande eller någon större olägenhet av

flodvattnet efter företagets genomförande i av sökandena äskad omfattning icke vore att befara. Sökandena bestredo därför skyldighet för dem och övriga intressenter att utsträcka arbetena för företaget utöver vad som erfordrades för deras markers torrläggning. Grävningen å Gustav Larssons ägor i Edsten vore dennes ensak, med vilken de icke hade något att skaffa, eftersom fall i vattendraget fanns, innan man kom in på Larssons ägor, och tillräckligt för deras behov.
På fråga, om Larsson ville förena sig med sökandena om företaget, för att få även inom Edsten belägen mark bättre torrlagd, svarade Larsson, att han ej önskade detta, utan vidhöll sina anspråk på att de, som skulle deltaga i företaget ovanför Edsten, jämväl skulle gräva genom hans mark i Edsten.

§ 5.

För upplåtelse av mark till vattendragets utvidgning fordrade Gustav Larsson ersättning, så ock för intrång genom upplagd jord och sten. Vid detta förhållande ansågs, att ersättning för dessa fall finge beräknas och utgå till samtlige delägare i företaget med mark utmed avloppet.

§ 6.

Ombyggnaden av befintliga broar och trummor, i den mån ombyggnad var av nöden, ansågs böra ske på gemensam bekostnad. Dock utfäste sig Gustav Larsson att på egen bekostnad ombygga bron för vägen å sina ägor i Flyg, väl under förutsättning att han därmed skulle vara fri från deltagande i andra delägare tillhöriga broars ombyggnad.

Beträffande bron för bygdevägen mellan Fjällbacka och Kville menade vägstyrelsens ordförande att någon skyldighet för väghållningsskyldige att deltaga i ombyggandet av denna bro icke kunde finnas. Bron var, om än icke av bästa slag, dock av beskaffenhet att kunna hålla ännu en tid framåt och fylla sitt ändamål. Sedan bilvägens tillkomst trafikerades vägen och bron icke i samma omfattning som tidigare, och någon starkare bro än den befintliga var icke av behovet påkallad. Markägarne ville framhålla brons bristfällighet och behovet av dess snara ombyggnad eller förstärkning även för trafikens skull. Någon olägenhet eller fara för den nyanlagda "bilvägen" ansågs icke behöva uppstå, om det till upptagande planerade diket utmed denna väg uppgrävdes på så sätt, att utvidgningen skedde åt marksidan helt och hållet.

§ 7.

Någon överenskommelse om företagets utförande kunde icke träffas, i anledning varav synemännen företogo uppskattning av den vattensjuka marken. Härunder iakttogs även avrinningsförhållandena å ägorna till Edsten och observerades att vid senaste flöde vattnet gått upp på åkrarne utmed avloppet.

§ 8.

Sedan uträkning av båtnaden verkställts, förslag till vattenavledningen uppgjorts, kostnadsberäkning utförts samt övriga väckta frågor prövats, skulle resultatet föreläggas in-

tressenterna vid sammanträde å tid och ställe, kungjord i stadgad ordning.

Dag som ovan:

C.B.Carlson.

Carl Larsson. A.L.Gustafsson.

§ 9.

Den 24 mars 1925 i Fjällbacka.

Närvarande: förestående synemän och nedanskrivne ~~mar~~ägare:

Gustav Larsson i Edsten,-

Oscar Larsson i Lersten,-

Anders Johansson i "

Karl Olsson i "

Ernst Karlsson i "

Nestor Johansson i "

Leander Andreasson i Ödsmål,-

Carl Larsson i "

Kapten C.C.Falk såsom ombud för Olga Falk i Ödsmål enligt fullmakt,-

Martin Karlsson i Ödsmål,-

Karl Andersson i "

Karl Andreasson i Bräcke,-

Nestor Karlsson i "

§ 10.

Förslag till vattenavledningen i fråga företeddes jämte kostnadsberäkning.

§ 11.

Ap 2387

Ernst Karlsson i Lersten avlämnade en av åtskilliga sakägare undertecknad skrift, som bifogades protokollet, och i vilken vissa frågor rörande företaget berördes. Mot den i skriften till uttryck komna uppfattningen, att den Carl Larsson i Ödsmål tillhöriga marken borde betraktas såsom tomtmark och värdet av densamma bedömas härefter, opponerade sig Larsson med förklaring att den i företaget ingående delen av hans fastighet, vilken del var lågt belägen, icke ägnade sig för byggnadsplats och ej häller avsågs att utnyttjas såsom sådan utan enbart såsom jordbruksjord. Som sådan hade den icke större värde än annan dylik jord i trakten. Herr Falk biträdde samma mening i fråga om angränsande, Olga Falk tillhörig mark. Falk ifrågasatte, huruvida icke ägarne till fastigheter, från vilka utsläpptes spill- och slaskvatten till avloppet, borde deltaga i kostnaderna för dettas upptagande och underhåll. Huvudsakliga ändamålet med företaget ansågs dock vara att bereda möjlighet till den vattenbesvärade markens torrläggning.

Gustav Larsson i Edsten förklarade, att han vid närmare eftersinnande funnit det ~~vara~~ ovisst, huruvida företaget kunde komma att verka i skadlig riktning på hans utmed vattendraget i Edsten belägna mark, och önskade för den skull, att frågan om utsträckning av arbetena över denna mark skulle stå öppen, till dess företaget blivit utfört, då dess verkan kunde lättare be-

bedömas.

Oscar Larsson i Lersten förmälte, att en vattenledning var lagd under avloppet å hans fastighet, vilken ledning till följe avloppets fördjupning tarvade omläggning, och borde kostnaden härför bestridas av delägarne i företaget.

I fråga om trumman över avloppet å Gustav Larssons fastighet i Flyg ville Larsson numera hava denna trumma ombyggd på företagarnes gemensamma bekostnad i likhet med övriga trummor över avloppet.

§ 12.

Efter prövning av ärendet meddelades så utlåtande, vilket tillika med tillhörande längder framlades för intressenterna.

§ 13.

Att förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utsågs Anders Johansson i Lersten Nederg. pr Fjällbacka.

§ 14.

Åt samme Anders Johansson uppdrogs att i föreskriven ordning kalla delägarne till sammanträde för val av styrelse för företaget.

§ 15.

Förklarades förrättningen avslutad.

Dag som ovan:

C.B.Carlson.

A.L.Gustafsson. Carl Larsson.

N:o 15 W.D. 1922

Resolution.

Överlämnas till Lantbruksingeniören i Göteborgs och Bohus län samt

Älvsborgs läns norra del, som anmodas att i enlighet med gällande vattenlag, i inneliggande ansökning omförmälda förrättning i laga ordning verkställa.

Göteborg i landskansliet den 7 december 1922.

Oscar von Sydow.

Nils Björkman.

X Till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Sedan sammanträde i fråga om grävning av stora avloppsdiket, eller den såkallade bäcken, genom hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål m.fl. inom Kville socken hållits och åsikterna om detta arbetes utförande och kostnadsfördelning för samma ej kunnat sammanjämkas, få undertecknade härmed vördsamt hemställa om förordnande för vederbörlig lantbruksingeniör att jämlikt föreskrifterna i lag om dikning och annan avledning av vatten av den 20 juni 1879 förrätta syn för bestämmande av såväl, hur detta arbete skall utföras, som ock hur kostnaden för detsamma och dess framtida underhåll skall mellan intresenterna fördelas.

Som intressenter äro att anse: Chatarina Johansson och Gustav Larsson, Edsten, Per Larsson, Flyg,- Oskar Larsson, Anders Johansson, Carl Olsson , Carl Eliasson, Nestor Johansson och Ernst Kristensson, Lersten,- samt Leander Andersson, Olga Falk, Martin Carlsson, Carl Larsson och Carl Andersson, Ödsmål.

Samtligas postadress Fjällbacka.

Lersten och Ödsmal pr Fjällbacka den 21 december 1921.

Anders Johansson.

Oscar Larsson. Carl Larsson.

Leander Andreasson.

K u n g ö r e l s e.

Sedan undertecknad, lantbruksingeniör, förordnats att i laga ordning verkställa syneförrättning för upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län, kommer sammanträde för sakens behandling att hållas å Nya hotellet i Fjällbacka tisdagen den 28 oktober 1924, kl. 9 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 6 oktober 1924.

C.B.Carlson.

Utsänd till Pastorsämbetet i Kville församling den 6 oktober 1924, samt införd i tidningen Bhuslänningen den 11 oktober 1924, betygar

C.B.Carlson.

K u n g ö r e l s e.

Sedan undertecknad, lantbruksingeniör, förordnats att i laga ordning verkställa syneförrättning för upptagande av vattenavlopp genom ägor, hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län, kommer sammanträde för sakens behandling att hållas å Nya hotellet i Fjällbacka tisdagen den 24 mars 1925, kl. 1,3o e.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma

för utförande av sin talan.

Vänersborg den 2 mars 1925.

C.B.Carlson.

Utsänd till Pastorsämbetet i Kville den 2 mars samt införd i tidningen Bohuslänningen den 5 mars 1925 betygar:

C.B.Carlson.

F ö r t e c k n i n g

över personer, till vilka underrättelse om tid och ställe för sammanträde i fråga om upptagande av vattenavlopp från ägor till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, avlämnats å posten den 11 oktober 1924.

Lantbrukaren Gustav Larsson,	Flyg,	Fjällbacka,-
" Per Larsson	"	"
" Oskar Larsson	Lersten Nederg.,	"
" Anders Johansson	"	"	"
" Carl Olsson	"	~~Uppeg~~.,	"
" Ernst Karlsson	"	Uppeg.,	"
" Karl Ivar Karlsson	"	"
" Nestor Johansson	"	"
" Ernst Kristiansson	"	"
" Carl Eliasson	"	"	"
" C.M.Hansson	"	"	"
" Leander Andreasson	Ödsmål Sörg.,	"
" Carl Larsson	"	Innerg.,	"

Arrendator A.V.Franzén	Ödsmål,	Fjällbacka,-
Fröken Olga Falk,	" Norg.,	"
Arrendator Hans Andersson	" "	"
Lantbrukaren Ernst Kristiansson,	" "	"
" Martin Karlsson	" "	"
" Carl Andersson	"	"
" Johan Andersson	Bräcke,	"
" Karl Andreasson	"	"
" Nestor Karlsson	"	"
" Anders Johansson	"	"
" Johan Karlsson	Edsten	"
Fr. Chatarina Johansson	"	"
Lantbrukaren Gustav Larsson	"	"
Ordföranden i Kville härads vägstyrelse Oskar Carlsson	Jored	Kville,-
Distriktsförvaltningen för Statens järnvägar,		Göteborg.

Vänersborg den 11 oktober 1924.

C.B.Carlson.
Lantbruksingeniör.

Härmed befullmäktigas vägstyrelsens ordförande Oskar Carlsson i L:a Jored att vid sammanträde i Fjällbacka med intressenterna för dikningsföretaget Lersten m.fl. hemman att, vad vägstyrelsen vidkommer, beträffande nämnda företag föra min talan. Öfverthun den 25 oktober 1924.

Bernth Andersson.
Ledamot i Kville vägstyrelse.

(Sigill)

Bevittnas: Charlotta Alexandersson.

Härmed befullmäktigas vägstyrelsens ordförande Oskar Carlsson i L:a Jored, att vid sammanträde i Fjällbacka med intressenterna för dikningsföretaget Lersten m.fl. hemman, att vad vägstyrelsen vidkommer beträffande nämnda företag föra min talan.

L:a Jored den 26 oktober 1924.

Walerius Karlsson.
Suppleant i Kville Wägsty:

Bevittnas av: C.J.Rhedin. Car Sjöholm.

Fullmakt för Kapten C.C.Falck att vid denna dags sammanträde angående grävning av bäcken från Bräcke ägor till och med dess utlopp föra min talan och håller jag för giltigt hvad ombudet beslutar. Fjällbacka den 24 mars 1925.

Olga Falck.

Egenhändiga namnteckningen bevittna:

Ernst Carlsson.
Fjällbacka.

Astrid Svensson.
Fjällbacka.

Undertecknade sakägare ifråga om upprensning av stora avloppsdiket d.s.k. Bäcken genom hemmanen Flyg, Lersten, Ödsmål få härmed vid sammanträde i frågan den 24 mars 1925 framställa följande yrkanden att anslutas till dagens protokoll.

1) I frågavarande rensning bör endast gälla ovannämnda stora avloppsdike och icke avloppsdiken som stöta till detta, eller som kunna anses som särskilda diken.

2) Å undertecknad Ernst Kristianssons ägor där en hög bank befinnes i ena sidan av diket må denna i minsta mån beröras xxx

och diket till följd derav i stället vidgas å motsatta sidan.

3) Att den mark som uppenbart kommer att användas och redan använts som tomtplats som förhållandet är med den mark som äges av Karl Larsson må taxeras efter nytta som för torrläggning av tomtplats beräknas.

4) Att handlingar m.m. i ovannämnda sak sändes till Leander Andersson i Ödsmål.

Fjällbacka den 24 mars 1925.

Ernst Christensson. Nestor Johansson.

Ernst Karlsson. Ivar Karlsson.

Martin Carlsson. Carl Andersson.

Carl Andreasson.

U t l å t a n d e

i fråga om upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

Det vattendrag, om vars upptagande fråga är, framrinner i sydlig och östlig riktning genom ägor till förenämnde hemman och utmynnar i Jordfjorden söder om Fjällbacka. Under sin väg genom sökandena tillhörig mark har vattendraget i fråga en jämn och god lutning, men bildar å ägor till Edsten ett mera markerat fall, där arbetet med upptagandet måste börja, om ändamålet med företaget skall vinnas. Dess nederbördsområde som faller inom n:o 110/111, innefattar vid nämnde

fall 8,75 kvadratkilometer och vid bron för allmänna vägen, som leder över vattendraget, 5,5 kvadratkilometer. Av dessa områden utgöres ungefär 1/4 av odlad mark och återstoden av berg och kalmark.

Ordinära högsta avrinningen skattas till omkring 150 liter i sekunden från varje kvadratkilometer odlat område och till 400 sek.liter pr kvkm. från berg och kalmark. Medelavrinningen antages utgöra 15 liter pr kvadratkilometer och sekund för hela området. De i avloppet framrinnande hög- och medelvattenmängderna skulle alltså vid utflödet ur torrläggningsområdet bliva 3,o resp. 0.13 kubikmeter i sekunden samt vid bygdevägsbron 2,o resp. 0.o8 kubikmeter pr sek.

Med hänsyn till dessa avrinningsmängder och förefintliga lutningsförhållanden samt till sökandens krav på beredande av möjlighet till ändamålsenlig torrläggning och trygghet mot översvämning av dem tillhörig mark äro dimensionerna för det till upptagande ifrågakommande avloppet beräknade samt återgivna å profil- och sektionsritningar över avloppet. I enligt dessa ritningar upptaget avlopp kan ovan beräknade flodvattenmängd avbördas vid ett vattendjup ej överstigande 1,2o meter och medelvattenmängden vid 0,25 - 0,3o meters vattendjup. Trumman för bilvägen vid sektion 21 utgör i befintligt skick intet hinder för vattenavledningen och behöver förty ej ombyggas. Övriga trummor över avloppet äro antingen för grunda eller för trånga, för

att lämna vattnet nöjaktigt genomlopp, varför ombyggnad av dessa, enligt uppgjorda ritningar, måste ske. Trumman för bygdevägen vid sektion 19 samt trummorna för samtlige ägovägar nedanför bilvägen vid n:o 21 erhålla en genomgångsöppning för vattnet av 2,5 meters bredd och 1,5 meters höjd, bygdevägstrumman dock 2,o meters höjd, och trummorna för vägar ovanför bilvägen en genomgångsöppning av 2,2 meters bredd och 1,5 meters höjd.

Förutom ovan beskrivna vattendrag erfordras för torrläggning av sökande tillhörig mark att ett tillopp från ägor till Ödsmål blir föremål för upptagande. Detta tillopp för obetydligt med vatten, och behöva förty dimensionerna allenast avpassas efter markens torrläggningsbehov.

Å nivåkartan över marken äro avloppens lägen utmärkta med tvänne jämnlöpande röda linier och med beteckningen A-B-C för huvudavloppet samt B-D för det tillstötande sidodiket.

Avloppens föreslagna bottenlägen finnas å profilritningarne angivna medelst röda linier med antecknad höjd över det använda jämförelseplanet, varjämte botten- och sidolutningar samt bottenbredder för de särskilda avloppssträckorna ävenledes påskrivits dessa ritningar.

För utrönandet av båtnaden genom företaget i planerad omfattning har uppskattning av den i företaget ingående, å nivåkartan upptagna, marken verkställts enligt 10 Kap. 62 § vattenlagen och jämlikt i 7:22 samma lag stadgade grunder och resultatet införts i en detta utlåtan-

de bifogad längd, i vilken för varje fastighet och dess ägare finnes angivet markens värde före företaget, dess värde efter företaget samt dess förbättringsvärde.

Vid denna uppskattning har hänsyn tagits såväl till markens mer eller mindre för översvämning utsatta läge, som till dess höjd över medelvattenståndet i avloppen och därav beroende torrläggningsdjup.

X. För marken överhuvud har såsom båtnad betraktats den ökning i alstringsförmågan, som förbättrade torrläggningsmöjligheter hava till följd, varjämte för de närmast Fjällbacka belägna områdena jämväl dessas möjlighet till utnyttjande som byggnadsplats och den betydelse markens torrläggning kan hava för detta ändamål i görligaste mån beaktats.

Den å nivåkartan avfattade marken är att betrakta såsom en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i avdelningar med avseende å deltagandet i föreslagna arbeten icke förefinnas. Då emellertid åtskilliga sakägare yrkat, att ägarne till marken, som avvattnas ~~genom~~ via sidodiket B-D, skulle ensamma svara för detta dikes upptagande och underhåll, kan en uppdelning av företaget ske på så sätt, att detta kan tillgodoses, utan att anparten i samtliga torrläggningskostnader efter båtnad räknat blir för någon delägare större eller mindre än om ingen uppdelning skett.

I kostnaden för upptagandet av huvudavloppet A-B-C deltaga ägarne till marken utmed detta avlopp med så stor anpart,

som, efter båtnad räknat, svarar mot deras andel i kostnaden för såväl detta avlopp som för sidodiket B-D , och ägarne till marken utmed detta dike med å dem, efter båtnad räknat, belöpande andel i samtliga kostnader, minskad med kostnaden för diket B-D:s upptagande.

I kostnaden för detta dike deltaga sistnämnde ägare efter båtnaden för marken utmed detsamma.

Efter dessa grunder är en kostnadsfördelningslängd upprättad, i vilken varje delägares anpart i kostnaden för de särskilda avloppen uträknats.

Till kostnaden för avloppens upptagande räknas även kostnaden för ombyggnad av vägtrummor samt ersättningar för markupplåtelse och intrång m.m.

Kostnaden för syneförrättning och för omkostnader i övrigt gäldas efter båtnadsmärde enligt värderingslängden.

Underhållet av vattenavloppen bestrides efter samma grund, som ovan bestämts för deltagandet i avloppens upptagande. Vägtrummor underhållas av den eller dem, vilka det ålegat att vidmakthålla befintliga byggnader av detta slag.

För upplåtelse av mark till avloppens utvidgning gäldas ersättning till vederbörande markägare med de i särskild ersättningslängd angivna beloppen, vilka beräknats med hänsyn till markens värde före företaget å för utvidgning i anspråk tagna områden.

För intrång genom uppläggning av jord och sten så ock av uppsprängt berg gäldas ersättning med i samma längd antecknade belopp, vilka be-

räknats under förutsättning av massornas uppläggande i strängar till högst en meters höjd och med lutning 1:1, och vilka belopp motsvara 50% av den sålunda täckta markens värde efter företaget.

Beträffande såväl trumman för allmänna vägen som trummorna för enskilda vägar över huvudavloppet innebär dessas ombyggande en avsevärd förbättring och medför minskning i underhållet av trummorna i fråga. Vid detta förhållande och med stöd av 7:18 vattenlagen finnes skäligt bestämma, att en mot det minskade underhållet svarande andel i ombyggnadskostnaden, vilken andel skattats till en tredjedel av sagde kostnad, skall bestridas av ifrågakommande vägs ägare.

Vad angår farhågorna för företagets menliga inverkan på mark inom ägor till Edsten, tillhöriga Gustav Larsson därstädes, kunna synemännen icke dela den uppfattningen att större skada skulle komma att uppstå efter företagets utförande än den som skulle inträffa därest avloppet vore ordentligt upprensat och vägtrummorna hade tillräckligt stort genomlopp för vattnet. Vid detta förhållande synes icke skäl föreligga för utsträckning av företaget över ovanberörda ägor i Edsten.

Avgift, varom förmäles i 11 Kap. 95 § vattenlagen, skall erläggas med en för tusen av båtnaden genom företaget, och beloppet, 16 kronor 88 öre inbetalas till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län, innan företaget påbörjas.

För erforderlig omläggning av vattenledningen under avloppet å Oscar Larssons fastighet i Lersten utgives till fastighetens ägare ett såsom skäligt ansett belopp härför av 25 kronor.

I fråga om företaget bestämmes enligt 10 Kap. 62 § vattenlagen:

1) att företaget omfattande upptagandet av huvudavloppet A-B-C och sidoledningen B-D samt ombyggande av vägtrummor å avloppet A-B-C undantagandes den för bilvägen, skall utföras i överensstämmelse med i detta utlåtande omnämnt förslag, så väl med hänsyn till plan-, profil- och sektionsritningar som till ritningar över vägtrummor,-

2) att för avloppen uppgrävd jord och sten samt uppsprängt berg skall läggas minst en (1) meter från avloppens kanter samt med en lutning mot dessa icke skarpare än 1:1,-

3) att, där uppläggningen sker i strängar, öppningar för dagvattnets fria nedrinnande i avloppen lämnas eller anordnas vid svackor i markytan och i övrigt på minst var 40:de meter,-

4) att tillstötande diken, jämväl tegdiken, ej få igenfyllas med jord eller sten,-

5) att vägtrummor byggas av kilad sten i gott förband och att under byggandet provisorisk överfart anordnas, där så erfordras,-

6) att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avlägsnas och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas,-

7) att arbetena för företagets utförande böra, varje avlopp för sig, överlåtas till därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande bör upprättas,-

8) att samma förfaringssätt bör tillämpas vid framtida rensningar av avloppen,-

9) att arbetena må begynnas omedelbart, efter detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara brakta till slut senast tre år efter samma tidpunkt, samt

10) att arbetena böra avsynas av lantbruksingeniör.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande föres vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvären, för att komma under prövning, skola, med iakttagande av vad i 11 Kap. 85 § vattenlagen härom stadgas vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivne dag.

Fjällbacka den 24 mars 1925.

C.B.Carlson.

A.L.Gustafsson. Carl Larsson.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Värderingsklausul

över varuskadad mark, tillhörande hemmanen Edsbro, Flygs-, Torsbro, Ödsmål och Bräcke i Kville härad, Göteborgs och Bohus län.

1	2	3	4	5	6
Hemman:					Ägare och ägobeskrivning:
					Sammandrag:
Flegg	1/2	11/4 5/32		1-6	Gustaf Larsson
-"-	1/6	17/100 5/32		7-15	Per Larsson
Lerstens Nederg.	1/3	1/2		16-32	Oskar Larsson
-"- -"-	1/5	13/35		33-46	Anders Johansson
-"- -"-	1/4	9/70		47-52	Carl Olsson
-"- Uppeg.	2/7 2/6	1/8 7 1/8		53-54	Ernst Karlsson
-"- -"-	2/5	1/4		55-70	Karl Ivar Karlsson
-"- -"-	2/3	1/4		71-78	Nestor Johansson
-"- -"-		Låg	ö.v.s.fr. förut. 1/4 mtl.	79	C. M. Larsson
-"- -"-	2/2	1/4		80-90	Ernst Kristiansson
Ödemål Söderg.	3/3	3/16		91-103	Leander Andreasson
-"- Norg. Inmarg. Förg.	2/5 3/3	67 3/16 1024		104-110	Leander Andreasson
-"- Inmarg.	1/11	21/512		111-112	Carl Larsson
-"- -"-	1/5	3/16 17/64		113-125	Olga Falck
-"- -"-	1/10	97524/199552 25/512		126	Ernst Kristiansson
-"- -"- Förg.	1/2 3/2	3/64 5/16		127-129	Martin Karlsson
-"- Nordg.	2/6	1/32		130-131	Carl Andersson
-"- -"-	2/3	3/8		132-133	Olga Falck
-"- -"-	2/2	3/34		134-135	Karl Andreasson.
Bräcke Nedre.	2/2	1/4		136-148	Anders Johansson
-"- -"-	2/8	7/16		149-154	Carl Andersson
-"- -"-	2/3	7/4		155-162	Karl Andreasson
-"- -"-	2/4	1/4		163-167	Nestor Karlsson

Stemma:

Fjällbacka den 24 Mars 1925.

C. B. Carlson.

A-L. Gustafsson. Carl Larsson.

7		8		9		10		11	12		13	14		15		16
a – r – e – a – l:								v – ä – r – d – e:								
Åker		äng och odlingsmark:		annan duglig mark:		impediment samt högl. mark		för hav.	för företagel: för äg. figur:		efter för hav.	för företagel: för äg. figur:		Bälnadsvärde:		%
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	
–	96,5					–	15,0		1562	–		2123	–	661	–	3,32
–	39,6					–	10,9		661	35		871	20	209	85	1,24
1	22,0					–	13,0		1843	90		2684	–	840	10	4,98
–	99,8					–	14,4		1468	25		2195	60	727	35	4,31
–	15,0					–	12,0		237	50		330	–	92	50	0,55
–	~~80,2~~ 41,2								~~1238~~	~~50~~		~~1764~~	~~40~~	~~525~~ 275	~~90~~ 40	~~3,11~~ 1,63
2	15,7					–	22,1		3153	90		4745	40	1591	50	9,43
–	78,0					–	07,5		1141	–		1716	–	575	–	3,41
–	01,2								22	80		26	40	3	60	0,02
1	63,3					–	11,3		~~2224~~	~~25~~		3824	60	1600	35	9,48
2	42,8					–	15,6		2746	25		5827	20	3080	95	18,25
–	68,0					–	09,0		1205	90		1595	60	389	70	2,31
–	90,0								1432	50		2340	–	907	50	5,38
3	72,4					–	57,0		5010	70		8805	50	3794	80	22,48
–	35,0								700	–		805	–	105	–	0,62
–	~~09,2~~ 06,7 0,25					–	~~028~~ 02,8		171	45		189	–	~~17~~ 10 05 ~~55~~ 1 50		0,06 ~~0,10~~ 0,04
–	65,0								1030	50		1430	–	399	50	2,37
–	46,3								688	05		1018	60	330	55	1,96
–	37,3								603	20		820	60	217	40	1,29
–	75,5					–	05,0		1241	–		1661	–	420	–	2,49
–	31,4					–	13,4		508	90		646	80	145	90	0,86
–	74,5					–	11,2		1197	50		1490	–	292	50	1,73
–	19,4					–	02,5		335	–		388	–	53	–	0,31
20	78,1	–	–	–	–	2	23,3	–	30416	40	–	47297	90	16881	50	100,00

Kostnadsförslag

tåg upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

Läge:	Längd i meter	Arbete, jordart m. m.	Antal:	à Kronor:	Kostnad: kr.	Kostnad: ö"	Summa kostnad: kr.	Summa kostnad: ö"
1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.	
		I Huvudavloppet A-B-C.						
0+40-2+20	180	Lera, grus och sten, jämväl sprängsten. kubm.	100	3,50	350	-		
		Lera, lös "	40	1:	40	-		
		Berg "	10	15:	150	-	540	-
2+20-5	280	Lera "	280	0,90	225	-		
		" grus och sten "	20	3:	60	-	285	-
5-7	200	" "	580	0,90	-	-	504	-
7-10	300	" "	700	0,90	-	-	630	-
10-12	200	" "	650	0,90	585	-		
		Berg "	20	15:	300	-	885	-
12-14	200	Lera "	770	0,90	693	-		
		Berg "	5	15:	75	-	768	-
14-16	200	Lera "	600	0,85	-	-	510	-
16-18	200	" "	580	"	-	-	493	-
18-20	200	" "	660	0,90	-	-	594	-
20-22	200	" "	660	"	-	-	594	-
22-24	200	" "	560	"	504	-		
		Berg "	2	20:	40	-	544	-
24-25+50	150	Lera "	350	0,90	-	-	315	-
		Underbyggnad av trummorna för ägovagarne vid 3+85 m., 5+22 m., 8+95 m., 10+65 m., 11+95 m., 13+85 m. och 20+30 m. enligt ritning, 2,5 m. bred, 1,5 m. hög och 3,0 m. lång genom loppsöppning; beräknad						
25/10		Överföres:	-	-	-	-	6692	-
			4537					

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
		Överfört:				6662 -
		Kostnad för varje trumma 450 kronor, varav 2/3 på delägarne i Företaget, eller:	st. 7	300		2100 -
		~~Tillkommer för trumma vid 3+85 m.~~				150 -
		Anläggnad av trummorna för ägovägarne vid 21+85 m. och 24+52 m. enligt ritning; 2,2 m. bred, 1,5 m. hög och 3,0 m. lång genomloppsöppning; beräknad kostnad 400 kr. för varje, varav 2/3 på Företaget, eller:	st. 2	280		560 -
		Anläggnad av trumman för begagdevägen vid 18+95 m., enligt ritning; 2,5 m. bred, 2,0 m. hög och 4,0 m. lång genomloppsöppning; beräknad kostnad 1050 kr., varav 2/3 på Företaget, eller:	st. 1	700		700 .
		Anläggnad av trumman för begvägen vid 23+45 m., enligt ritning, 2,2 m. bred, 1,5 m. hög och 4,3 m. lång genomloppsöppning	st. 1	600		600 -
		För oförutsedda fall, arbetets tillsyn m.m. tillägges c:a 10% av arbetslönerna				~~1084 80~~ ~~1070 10~~
		Ersättning för anläggning av vattenledn. enl. tillåtandet				25 -
		Ersättning för mark till avloppets utvidgning och för intrång genom uppläg av jord och sten enl. ersättningsanbudet				~~201820~~ ~~1772 90~~
		Kronor:				~~13500 -~~ 13900 -
		2/ Sidodiket B–D.	6537			
2510						
26-28+40	240	Lera	kbm. 210	1: 210		
		"	" 500	0,85 425		
		stenmur att bortskaffa	" 180	0,50	90 .	725 -
		För oförutsedda fall m.m. c:a 10%				75 -
2750		Ersättning för markupplåtelse och intrång enligt ersättningsanbudet				200 -
		Kronor:	4	4	1000 -	
			7427			

Sammandrag.

1) Huvudanlagget	A-B-C	kr.	~~13500:-~~ 13900
2) Sidodiket	B-D	"	1000:-
	Summa Kronor:		~~14500:-~~ 14900.-

Fjällbacka den 24 Mars 1925

C. B. Carlson.

Med rätt vidtagna ändringar grundade på Väster-byggnads Vattendomstols dom av den 28 juli 1927.
1926 A.
betygar: C. Carlson

Försäkringsförslag

vid förrättning angående upptagande av vattenavloppsföretag genom ägor tillhörande Edsten, Flygg, Lerstorp, Ödeshög och Bråcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

Hemman och ägare:												
							Så uppskattas de mark och anläggningars värde:		För tillkomst genom förrättningen:		Summa värde:	
							kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre
1.							2.		3.		4.	
1) Huvudavloppet A-B-C:												
Edsten,					Johan Karlsson		10	40	19	20	29	60
Flygg.		5/32	1/4	mtr.	Gustaf Larsson		20	80	162 ~~83~~	80 60	183 ~~124~~	60 40
"		17/100		.	Per Larsson		37	80	143 ~~146~~	- 70	180 ~~144~~	80 50
Lerstorp Nederg.		1/2		.	Oskar Larsson		52	-	134	20	186	20
"	"	13/75		.	Anders Johansson		44	20	99	-	143	20
"	"	9/70		.	Carl Olsson	74	20	40	31	90	52	30
"	Uppeg.	1/8	1/8	"	Ernst Karlsson	1456	44	20	140 ~~88~~	80 -	185 ~~132~~	- 20
"	"	7/4		"	Karl Ivar Karlsson		83	60	321 ~~244~~	20 20	404 ~~327~~	80 80
"	"	1/4		.	Nestor Johansson	330	18	90	76	90	94	80
"	"	1/4		"	Ernst Kristiansson	1170 1441	29	-	109	20	138	20
2 Ödeshög Södeng.		3/16		"	Leander Andreasson		20	90	66	-	86	90
"	~~Landg.~~ Landg.	67/1024		.	Leander Andreasson		50	-	101	70	151	70
"	Södeng	5/16		"	Martin Karlsson		9	50	19	80	29	30
"	Nordg.	1/32		.	Carl Andersson		13	50	34	10	47	60
"	"	3/8		.	Olga Falck		5	40	13	20	18	60
"	"	3/32		"	Karl Andreasson		-	40	-	90	1	30
Bråcke Nedre		1/4		"	Anders Johansson		13	-	28	60	41	60
"	"	1/16		.	Carl Andersson		10	80	31	90	42	70
					Kronor:		484	80	1533 ~~1288~~	90 10	2018 ~~1772~~	20 90
2) Sidodiket B-D:												
Ödeshög Södg.		3/16		mtr.	Leander Andreasson		29	70	95	80	125	50
"	"	47/1024	3/16	.	Olga Falck		14	70	59	80	74	50
					Kronor:		44	40	155	60	200	-

1.	2.		3.		4.	
Sammandrag						
1) Rundelslappet A-B-C:	484	80	1533 ~~1288~~	40 10	2018 ~~1772~~	20 90
2) Sidodiket B-D:	44	40	155	60	200	–
Summa Kronor:	529	20	~~1443~~ 1689	~~70~~ 00	~~1972~~ 2218	~~90~~ 20

Fjällbacka den 24 mars 1925.

C. B. Carlson.

A. L. Gustafsson. Carl Larsson.

Med rätt vidtagna ändringar grundade på Västra Ljungdens Vattendomstols dom av den 22 juli 1926. [illegible]

Uppgiv: C B Carlson

Utdragsav:

255 Bilaga 1

Kostnadsfördelningsgrund

vid förslag avseende reglerande av vattenavlopp genom ägor till trenne samen Lerstens, Flyg, Edsted, Ödsmål och Bräcke i Kvistle socken, Göteborgs och Bohus län.

Nummer eller löpande:	Antal numror:	Andel:	Ägare	Avloppet A-B-C. Ägofigurer:	Andel i kostnad: %	Beräknad Kostnad: Kr.	Öre	Avloppet B-D: Ägofigurer:	Andel i kostnad: %	Beräknad Kostnad: Kr.	Öre	Andel i förrättningskostnad: %	Kr.	Öre
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10	11.	12	13.	14.	15
Flyg	12	11/32	Gustav Larsson	1-6	3,57	481	86							
"	16	17/100	Per Larsson	7-15	1,34	180	25							
Lerstens Nedergr.	13	1/2	Oskar Larsson	16-32	5,35	721	59							
" "	15	13/35	Anders Johansson	33-46	4,63	624	74							
" "	14	9/10	Carl Olsson	47-52	0,59	79	45							
" Uppeg.	27 26	1/4	Ernst Karlsson	53-54	3,35 1,75 1,60	451	71							
" "	25	1/4	Karl Ivar Karlsson	55-70	10,12	1366	99							
" "	23	1/4	Nestor Johansson	71-78	3,66	493	88							
" "		1/29	C. M. Nilsson	79	0,02	3	09							
" "	22	1/4	Ernst Kristiansson	80-90	10,18	1374	57							
Ödsmåls Nedergr.	33	3/16	Lovisa Andreasson	91-103	16,49	2226	68	91-93	42,06	420	64			
" Norrg.	25	62/1024	Nils	104-110	2,48	334	73							
" Övreg.	1"	21/512	Carl Larsson	111-82	4,44	600	18	111-112	17,93	179	30			
" "	15	17 3/16	Olga Fales	113-125	21,18	2859	40	113-115	40,01	400	06			
" "	10/199	75 25/512	Ernst Kristiansson	126	0,67	90	19							
" Södg.	12 32	3/4 5/16	Martin Karlsson	127-129	0,11 0,06	15	08							
" Nordg.	26	8 1/32	Carl Andersson	130-131	2,54 0,05	343	15 17							
" "	23	3/8	Olga Faleu	132-133	2,10	283	88							
" "	22	3/32	Karl Andreasson	134-135	1,38	186	73							
Bräcke Nedg.	22	1/4	Anders Johansson	136-148	2,67	360	75							
" "	28	1/16	Carl Andersson	149-154	0,93	125	32							
" "	23	1/4	Karl Andreasson	155-162	1,86	251	24							
" "	24	1/4	Nestor Karlsson	163-167	0,34	45	52							
			Summa:		100,00	13500	-		100,00	1000	-			

Rätt utdraget intygas

Vänd!

Fjällbacka den 24 Mars 1925.

C. B. Carlson.

A. L. Gustafsson. Carl Larsson.

Bestyrkes å Fjunkas vägnar

Marlevy

242/27 kmb

ADVOKATERNA
Rolf Gillblad och Henry Friberg
Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund
(ALBERT MELLINS JURIDISKA BYRÅ)
UDDEVALLA

Ombud för
Stockholms, Göteborgs m. fl.
Köpmansföreningar

Tel. Exp. 9—5 } 10174
Lörd. 9—3 }
Gillblad 10174
Friberg 11074
Postgiro nr: 25793

UDDEVALLA den 3/11 1950

Inkl. d. 30/1 51.

FÖREDRAGET
DEN 21 NOV. 1950
I
LANTBRUKSSTYRELSEN

LANTBRUKSSTYRELSEN
4 NOV. 1950
DIARIE Nr 02122
SAK Nr

Till Kungl. Lantbruksstyrelsen

Stockholm.

Vattenavledningsföretaget Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken av Göteborgs och Bohus län.

I anledning av av Fjällbacka municipalsamhälle hos Västerbygdens Vattendomstol gjord ansökan om vattenavledning, vilket mål nu är anhängigt i Vattenöverdomstolen, får jag härmed anhålla om vissa uppgifter rörande ovannämnda vattenledningsföretag, nämligen

1. Enligt uppgift skulle företaget hava utfört åliggande arbeten senast den 4 augusti 1929 eller inom tre år från det domen vunnit laga kraft. Av ett av Lantbruksingenjören C.B. Carlsson i Göteborg den 8 januari 1931 dagtecknat bevis framgår, att arbetstiden skulle hava utgått den 1 september 1930. Har Kungl. Lantbruksstyrelsen på framställning av företaget eller eljest medgivit förlängning av tiden till nyssnämnda eller annan dag?

25/11. 27. 2900
5/12. 29 1.600
18/2. 31 760

2. Av samma C.B. Carlssons bevis framgår att bidrag lämnats från statens avdikningsanslag med kr. 5.260:- och lån från statens avdikningslånefond med kr. 10.980:-. När hava dessa belopp utbetalats och äro de ännu återbetalade?

3. Har företaget i till grund för utbetalning av nyssnämnda bidrag och lån varande handling förbundit sig att underhålla gjorda arbeten så länge erhållna

ADVOKATERNA
Rolf Gillblad och Henry Friberg
Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund
(ALBERT MELLINS JURIDISKA BYRÅ)
UDDEVALLA

Ombud för
Stockholms, Göteborgs m. fl.
Köpmansföreningar

Tel. Exp. 9—5 } 10174
Lörd. 9—3 }
Gillblad 10174
Friberg 11074
Postgiro nr: 25793

UDDEVALLA den 19

belopp icke återbetalats? Om så är förhållandet, skulle jag vara tacksam att erhålla avskrift av den eller de förbindelser, varigenom sådan utfästelse gjorts.

Jag är tacksam, om svaret kunde expedieras snarast genom vederbörande kommissionär eller aktuarie genom postförskott för kostnaderna.

Uddevalla den 3/11 1950.

Rolf Gillblad

1)

1950 den 21 nov.

Avskrift f. kämnerns
fastighetsbyrå.
C. B. Carlson, Göteborg

2122/50.

Advokaten Rolf Gillblad
Uddevalla.

2/ Ing
A. Kl. Klintefors s. Lbstyr.

I en k. K. L. den 4 nov. 1950 inkommen skrivelse har Ni anhållit om viss uppgift rörande ett förslag, avseende uppförande av vattenavlopp genom ägor till kommunen Edsten, Flyg m. fl. i Kville socken av Göteborgs och Bohus län.

Med anledning härav får Lbstyr. anföra följande.

Genom beslut den 27 juni 1927 beviljade Kgl. Maj:t till utförande av nämnda förslag Edsts bidrag med 5.260 kronor och dess lån fr. St. avd. lånefond med 10.980 kr. och fastställde samtidigt arbetsplan för förslagets utförande. Förslaget är fullbordat och har av Lbstyr. godkänts den 30 jan. 1931. (Vänd)

→ 9 Enl. f. med Lbstyr. slutet kontrakt angående förslagets utförande bestämdes bl. a., att arbetena skulle vara fullbordade senast den 1 sept. 1930. ←

syne- rörande företaget

Av här förvarande handlingar framgår bl. a., att detsamma skulle vara fullbordat senast den 4 augusti 1929. Vidare framgår av Lbt:s syneförrättande, av kbf. i en C. B. Carlson utfärdade bevis över verkställd besiktning och kontrollering av de föreskrivna arbetena, att den 18 oktober 1927 arbete utförts omkring 48 procent och att företaget vid förnyat besök den 2 okt. 1929, med undantag för vissa mindre justeringar var fullbordat.

Det torde företagets synes således praktiskt taget ha utförts inom den föreskrivna arbetstiden.

I syneutlåtandet

Av statsbidraget, 5.260 kronor, som utgör bidrag utan återbetalningsskyldighet, har utanordnats den 25 nov. 1927, 2900 kr. 5 dec. 1929, 1.600 kr. och 18 febr. 1931 760 kronor. Återstående lånet för Lbt. hänvisas till bifogade avskrift rörande fördelningen av detsamma fastställd av länsstyrelsen inom länet.

Vad beträffar underhållsskyldigheten av företaget äro denna reglerade genom bestämmelserna i 13 kap. 16 och 17 §§ vattenlagen.

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

242
27

Godkänt den 30 juni 1931.

DIARIE N:r 743
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
9 JAN. 1931

Bevis

över avsyning av arbetena för det företag, som avser upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

Planen fastställd den 27 juni 1927.

Statsunderstöd: Bidrag från statens avdikningsanslag: 5260:- kronor
Lån från statens avdikningslånefond: 10980:- kronor

Kontrakt antaget den 28 oktober 1927.

Arbetstid till den 1 september 1930.

Arbetena för företaget ifråga voro föremål för kontrollering den 2 oktober 1929, varom bilagda intyg av den 9 oktober samma år avgavs.

I de avseenden arbetena icke kunde förordas till godkännande vart förnyad kontroll verkställd den 7 oktober 1930, vars resultat framgår av närslutna skrivelse av den 3 november 1930.

De i denna skrivelse såsom kvarstående anmärkta bristerna, avseende ett utskjutande parti i kanalslänten å viss kort sträcka samt schaktningsmassornas belägenhet hava sedermera enligt närslutet intyg av den 3 januari detta år, utfärdat av kommunalnämndens ordförande samt en dikningsförman, blivit avhjälpta.

I anledning av vad såsluhda förekommit, och då det sist omnämnda intyget lämnats av trovärdige personer och förty bör kunna givas vitsord såsom riktigt, förordas arbetena för företaget ifråga till godkännande.

Göteborg den 8 januari 1931.

C Carlson

STAMPEL EN KRONA 1931

242/27

19162

K. Landtbruksstyrelsen
25 OKT. 1927

B e v i s .

Vid den 18 oktober 1927 verkställd besiktning och kontrollering av arbetena för vattenavlopp genom ägor till Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken befanns sträckan 0 - 10+90m. hava varit föremål för upptagande i nära överensstämmelse med det för företaget fastställda förslaget samt sträckan 10+90m. - 18+95m. bearbetad med kvarstående schaktning av mellan 0,60 och 1,- meters djup, varjämte vägtrummorna vid 13+85m., 18+95m. och 23+45m. blivit ombyggda.

Uppskattningen av värdet av utfört arbete i förhållande till den vid planens fastställande beräknade kostnaden verkställes sålunda:

sträckan 0 - 10			kr.	1959:-
" 10 - 10+90m.			"	402:-
" 10+90m - 11+90m, Lera	270 kubm.	à 0,90 =		243:-
" 11+90m - 18+95m "	600 "	" " =		540:-
	" 500 "	" " 0,85 =	425:-	1208:-

Med hänsyn därtill att schaktningen av de återstående, djupare liggande massorna kräva en i förhållande till enhetspriset enhetspriset högre kostnad än den för de ovanliggande, synes en reduktion av enhetspriset böra ske för schaktningen av dessa sistnämnda massor med 10% å sträckan 10+90- 11+90m och med 25% å sträckan 11+90m-18+95m.

d.v.s. med 24:- och 241:- kr. resp. eller tillsammans 265:- 943:-

Kostnaden för broarnes ombyggnad till den del denna kostnad faller på företaget har beräknats till 1600:-

För oförutsedda fall, tillsyn m.m. c:a 10% tillägg med 496:-

Tillhopa kronor 5400:-

Härtill kommer utgifter för syneförrättningen och utredningen om statsunderstöd samt domstolskostnader med sammanlagt 1342:52

samt slutligen ersättning för markupplåtelse och intrång å de bearbetade sträckorna med omkring 1100:-

Summa kostnader och utgifter för företaget..... 7842:52

Vänersborg den 22 oktober 1924

Lantbruksingenjör.

16 242:52
48%

Lantbruksingeniören
I Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

242/27

22167

DIARIE N:r
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
12 NOV. 1929

B e v i s .

över verkställd kontrollering och besiktning av arbetena för upptagande av vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken, Göteborgs och Bohus län.

Planen fastställd den 27 juni 1927.

Statsunderstöd: lån från avdikningslånefonden: 10980:- kronor,
bidrag från " -anslaget: 5260:- "

Kontrakt antaget den 28 oktober 1927.

Arbetstid till den 1 september 1930.

Vid av undertecknad den 2 oktober 1929 verkställd kontrollering och besiktning av arbetena för företaget i fråga befunnos desamma utförda i nära överensstämmelse med den fastställda planen. Avloppet var blott något snävt på ett enda ställe och glacinerna utmed de uppförda vägtrummorna voro byggda av för liten och tunn sten för att kunna betrygga byggnadernas bestånd, varjämte en över avloppet byggd trumma hade fått ett från vägriktningen avvikande läge. Schaktningsmassorna voro ej heller allestädes undanförda till föreskrivet avstånd från avloppets kanter. Kostnaden för resterande arbetens utförande beräknas icke överstiga 1000:- kronor.

Göteborg den 12 oktober 1929.

C Karlsson.

STAMPEL KR. Lantbruksingeniören I Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del GÖTEBORG. Mott. 12 OKT 1929

P. M.

D. N:r
22167/29

för utbetalande av statsunderstöd.

Företag: upptag. av vattenavlopp genom ägor till hem:en Edsten, Flyg m.fl.
i Kville sn av

Göteborgs och Bohus län

Arb. plan: 27/6 27

Kontrakt: 28/10 27

Fullbordas: 1/9 30

Statsbidrag: 5.260

Lån: 10.980

Beräkn. kostnad: 16.242:52

Tillstyrkt utbet. d. 28/10 27

av statsbidrag: 2.900 kr.

av lån: 6.000 kr.

Utfört arbete enligt Carlson den 2 /10 1929

i huvusak fullb. kr. = c:a %

0.85 · 10·980 · 9 500
6 000
3 500

0.85 · 5 200 = 4 500
2 900
1 600

Ordf. i arb. styrelsen
~~Ende intressent~~

Lantbr. Anders Johansson,
Ersten Nedergård, Fjällbacka.

Rekv. bifogade

Tillstyrkes till utbetalning

av statsbidrag 1 600 kr.

av lån 3 500 kr.

Stockholm den 22/11 1929

1. 1929. 1500.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
5029

Undertecknade, utsedda av delägarna i dikningsföretaget Edeby-Rödeke i Knivsta socken, att verkställa besiktning av de diken, som enligt skrivelsen av den 9. okt. 1929 av kulturingenjören O. V. Carlsson påpekats.

Vid besiktningen denna dag har det funnits att föreskrivna arbeten för dikernas avgrävande till fullo utförts i enlighet med företagets arbetsbeskrivning.

Fjällnora den 3. jan. 1931.

Falk Eng
Kommunalnämndsordf.

Gustav Hedman
Dikningsföreman

Avskrift.

Göteborg den 3 november 1930.

Herr Lantbrukaren Anders Johansson, Lersten, Fjällbacka.

Beträffande vattenavloppet från Edsten till Bräcke befanns vid besiktningen den 7 oktober detta år att av de i intyget den 9 oktober 1929 anmärkta bristerna i arbetet de angående vägtrummorna blivit avhjälpta under det att erinringen angående det utskjutande partiet mellan 0+60m. och 0+70meter icke blivit iakttagen liksom ock anmärkningen i avseende å schaktningsmassornas belägenhet icke länd till efterrättelse.

Enär företaget, om jag ej missminner mig, skulle varit färdigt den 1 september innevarande år, är det av vikt att de resterande arbetena utföras, därest de icke redan blivit gjorda. Besked härom förväntas med snaraste.

Högaktningsfullt

C.B.Carlson.

P.S Intyget av den 2 oktober 1929 bifogas.

D.S.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

C.B.Carlson

Avskrift.

Vid den 2 oktober 1929 verkställd kontrollering av arbetena för upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till Edsten, Flyg, Lersten, Ödsmål och Bräcke i Kville socken befanns att arbetena ifråga innefattat vidgning och fördjupning av samtlige de avloppssträckor, vilka ingå i den för företaget den 27 juni 1927 fastställda planen samt ombyggnad av de vägtrummor, som enligt samma plan skulle bliva föremål för ombyggande i samband med avloppens förstoring.

Avloppen hade erhållit dimensioner i nära överensstämmelse med planen; dock fanns ett utskjutande parti om 0,50 meter för snäv dagbredd mellan 0 + 60 och 0 + 70 m. att utvidga.

Vägtrummorna hade föreskrivna dimensioner, men var glacinen- stenbeklädnaden- på ömse sidor om trummorna utförd av så liten och tunn sten att dess ersättande med större och tjockare -minst 0,30 meter- är nödvändigt för betryggande av byggnadernas och avloppets invid dessa bestånd.

Mot vägtrumman för utfartsvägen vid 23 + 45 m. gäller samma erinran, som gjorts i intyget från besiktningen den 18 oktober 1927. En utökning av sydvästra och nordöstra hörnen erfordrades till underlättande och betryggande av vägtrafiken över trumman i fråga.

Å de sträckor, där uppschaktade jord- och stenmassor icke ligga på föreskrivet avstånd från avloppens kanter, böra de, därest utspridning icke omedelbart sker, undanskaffas till minst nämnda avstånd och förses med för föreskriven lutning mot avloppen samt föreskrivna öppningar.

När sålunda anmärkta brister i arbetet blivit avhjälpta, är företaget av beskaffenhet att böra godkännas.

Göteborg den 9 oktober 1929.

C. B. Carlson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

C. B. Carlson